

CONCRECIÓ CURRICULAR

ÍNDEX

0. INTRODUCCIÓ. REFERÈNCIES NORMATIVES.

1. ADEQUACIÓ DELS OBJECTIUS D'ETAPA I INTEGRACIÓ DE LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES.

1.1. OBJECTIUS GENERALS DE L'ETAPA D'ESO.

1.2. OBJECTIUS GENERALS DE L'ETAPA DE BATXILLERAT.

2. RELACIÓ DE LES ÀREES O MATÈRIES AMB LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES.

2.1. COMPETÈNCIA AMB COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA.

2.2. COMPETÈNCIA MATEMÀTICA I COMPETÈNCIES EN CIÈNCIA I TECNOLOGIA.

2.3. COMPETÈNCIA DIGITAL.

2.4. COMPETÈNCIA D'APRENDRE A APRENDRE.

2.5. COMPETÈNCIA SOCIAL I CÍVICA.

2.6. COMPETÈNCIA AMB SENTIT D'INICIATIVA I ESPERIT EMPRENEDOR.

2.7. COMPETÈNCIA AMB CONSCIÈNCIA I EXPRESSIONS CULTURALS.

3. ACORDS DE CENTRE SOBRE EL TRACTAMENT DE LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES.

4. CONCRECIÓ DE LA METODOLOGIA DEL CENTRE.

5. AVALUACIÓ.

5.1. ASPECTES GENERALS.

5.2. CRITERIS D'AVALUACIÓ.

5.3. PROCEDIMENTS, INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ.

5.4. SOBRE LA RECUPERACIÓ.

5.5. SOBRE L'AVALUACIÓ I EL REFORÇ EDUCATIU.

5.6. SOBRE LES SESSIONS D'AVALUACIÓ.

5.7. COMUNICACIÓ DE LA INFORMACIÓ EN EL PROCÉS D'AVALUACIÓ.

5.8. SOBRE LES POSSIBLES RECLAMACIONS.

5.9. ASSISTÈNCIA I AVALUACIÓ.

5.10. SOBRE L'AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT DE PMAR.

5.11. SOBRE L'AVALUACIÓ DELS ALUMNES NESE.

5.12. SOBRE LA PROMOCIÓ I TITULACIÓ.

5.13. SOBRE LA REPETICIÓ.

5.14. SOBRE ELS DOCUMENTS D'AVUACIÓ.

5.15. SOBRE ELS RESULTATS DE L'AVUACIÓ A L'ESO I AL BATXILLERAT.

6. MECANISMES DE COORDINACIÓ ENTRE ELS DEPARTAMENTS DIDÀCTICS.

7. CRITERIS PER A L'ELABORACIÓ DE LES MESURES QUE CONTRIBUEIXIN A MILLORAR L'ÈXIT ESCOLAR.

8. TRACTAMENT DE LA LECTURA, DE LES TIC I DE L'EDUCACIÓ EN VALORS.

9. OFERTA EDUCATIVA. ITINERARIS EDUCATIUS.

10. PROGRAMACIONS DIDÀCTIQUES.

0. INTRODUCCIÓ. REFERÈNCIES NORMATIVES.

La concreció curricular del centre és el document que desenvolupa, completa, adequa i concreta el currículum oficial a cada centre docent, i que forma part del projecte educatiu.

Suposa l'establiment d'un marc comú, acordat pel claustre, que defineixi les línies educatives del centre i que doni coherència i continuïtat a les programacions docents que en formen part, al llarg de tota l'etapa educativa d'ESO i Batxillerat.

La Concreció curricular és un pont entre el PEC i les programacions didàctiques de les diferents àrees per tal d'assegurar-ne la coherència i continuïtat al llarg de tota l'etapa educativa.

El Decret 67/2008, de 6 de juny pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears, defineix el Projecte Educatiu de Centre (PEC) i determina que ha d'incloure, entre d'altres, la concreció dels currículums establerts que cada centre ha de realitzar, en el marc de la seva autonomia pedagògica. Per altra banda, incorpora les competències bàsiques com element del currículum i estableix una estreta relació entre l'assoliment de les competències bàsiques, l'èxit escolar i el ple desenvolupament personal i social de l'individu.

Els Decrets 34 i 35/2015, de 15 de maig, pels quals s'estableixen, respectivament, els currículums de l'educació secundària obligatòria i el batxillerat a les Illes Balears, determinen que la concreció del currículum l'han de realitzar els centres i s'ha d'orientar a facilitar el desenvolupament i l'adquisició de les competències clau.

L'Ordre de la Consellera d'Educació, cultura i universitats de 20 de maig de 2015, per la qual es desplega el currículum de l'Educació Secundària Obligatòria a les Illes Balears, modificat pel Decret 29/2016, de 20 de maig, disposa que els centres han de desenvolupar i completar els currículums oficials mitjançant la Concreció curricular.

En el marc de la legislació educativa, aquesta concreció curricular inclou: l'adequació al centre dels objectius de les etapes d'ESO i Batxillerat amb integració de les competències clau, la relació de les àrees o matèries amb aquestes competències, els acords del centre sobre el tractament d'aquells aspectes de les competències que transcendeixen les disciplines, les línies d'actuació en relació a la metodologia, l'avaluació (amb els criteris generals de promoció i titulació), els mecanismes de coordinació en el centre, l'atenció a la diversitat i millora de l'èxit escolar, el tractament de la lectura, les tecnologies de la informació i la comunicació i el treball dels valors, la distribució d'àrees específiques i d'hores de lliure disposició, l'oferta i els itineraris educatius, i el conjunt de les programacions didàctiques.

REFERÈNCIES NORMATIVES.

- Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, modificada per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa.
- Decret 120/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el reglament orgànic dels instituts d'educació secundària.
- Decret 34/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears. Modificat pel Decret 29/2016, de 20 de maig.
- Ordre de la Consellera d'educació, cultura i universitats de 20 de maig de 2015 per la qual es desplega el currículum de l'Educació Secundària Obligatòria a les Illes Balears. Modificada per l'Ordre del conseller d'Educació i Universitat de 23 de maig de 2016.
- Decret 35/2015, de 15 de maig, pel qual s'estableix el currículum del batxillerat a les Illes Balears. Modificat pel Decret 30/2016, de 20 de maig.
- Ordre de la Consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 20 de maig de 2015 per la qual es desplega el currículum del batxillerat a les Illes Balears.
- ORDRE de la consellera d'Educació i Cultura de 22 de desembre de 2008, sobre l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat d'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB 3/1/2009 núm.2)
- ORDRE del conseller d'Educació i Cultura de 30 de juliol de 2010, per la qual es modifica l'Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de 22 de desembre de 2008, sobre l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat d'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB 21/8/2010 núm.123)
- Resolució del director general de Planificació, Ordenació i Centres de 8 de novembre de 2017 per la qual s'aproven les instruccions per avaluar l'aprenentatge dels alumnes de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears per al curs 2017-2018 (BOIB 11/11/2017 núm.138)
- Correcció d'errades advertides en la Resolució del director general de Planificació, Ordenació i Centres de 8 de novembre de 2017 (BOIB núm. 138, d'11 de novembre) per la qual s'aproven les instruccions per avaluar l'aprenentatge dels alumnes de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears per al curs 2017- 2018 (BOIB 5/12/2017 núm.148)
- ORDRE de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 20 de maig de 2015 per la qual es desplega el currículum del batxillerat a les Illes Balears (BOIB 21/5/2015 núm. 76)
- CORRECCIÓ d'errades advertides en la publicació de l'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 20 de maig de 2015 per la qual es desplega el currículum del batxillerat a les Illes Balears, en el BOIB número 76, de 21 de maig de 2015 (BOIB 13/6/2015 núm.88)
- Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de 2 de febrer de 2009 sobre l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat de batxillerat a les Illes Balears. (BOIB 7/2/2009 núm. 20)
- ORDRE de la consellera d'Educació i Cultura de dia 27 d'abril de 2009, sobre el desenvolupament del batxillerat a les Illes Balears (BOIB12/5/2009núm.69)
* Derogada per l'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 20 de maig de 2015 per la qual es desplega el currículum del batxillerat a les Illes Balears (BOIB 21/5/2015 núm.76)
- Resolució del director general de planificació, Ordenació i Centres de 19 de desembre de 2017 per la qual s'aproven les instruccions per avaluar l'aprenentatge dels alumnes del batxillerat a les Illes Balears pel al curs 2017- 2018. (BOIB 21 de desembre de2017).
- Decret 121/2010, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears (BOIB 23/12/2010 núm.187)

1. ADEQUACIÓ DELS OBJECTIUS D'ETAPA I INTEGRACIÓ DE LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES.

Tant l'Educació Secundària Obligatòria (ESO) com el Batxillerat (BAT) contribueixen a desenvolupar una sèrie de capacitats que han de permetre a l'alumnat assolir els objectius de cada etapa.

Aquests objectius es relacionen amb l'adquisició de les set competències clau:

- 1) CC1: Comunicació lingüística.
- 2) CC2: Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.
- 3) CC3: Competència digital.
- 4) CC4: Aprendre a aprendre.
- 5) CC5: Competència social i cívica.
- 6) CC6: Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.
- 7) CC7: Consciència i expressió cultural.

1.1.- OBJECTIUS GENERALS D'ETAPA (ESO)

L'educació secundària obligatòria contribueix a desenvolupar les capacitats que permetin a l'alumnat:

- a)** Conèixer i assumir de manera responsable els seus deures i conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups. **(CC5, CC6)**
Exercitar-se en el diàleg per tal d'afermar els drets humans com a valors comuns d'una societat plural i preparar-se per a l'exercici d'una ciutadania democràtica. **(CC1, CC5, CC6).**
- b)** Adquirir autonomia personal en l'aprenentatge, desenvolupant i consolidant hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a la realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà per al desenvolupament personal. **(CC4, CC6)**
- c)** Valorar i respectar la diferència de sexes i la igualtat de drets i oportunitats entre aquests. Rebutjar la discriminació de les persones per raó de sexe o per qualsevol altra discriminació entre homes i dones, així com qualsevol manifestació de violència contra la dona. **(CC5, CC6)**
- d)** Enfortir les capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seves relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, i resoldre pacíficament els conflictes. **(CC5, CC6)**
- e)** Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per

adquirir, amb sentit crític, nous coneixements i trametre'ls als altres de manera organitzada i intel·ligible. Adquirir una preparació bàsica i responsable en el camp de les tecnologies de la informació i la comunicació, fent un ús segur i responsable de les mateixes, tenint cura de gestionar la pròpia identitat digital, respectant la dels altres. **(CC1, CC3, CC4, CC7)**

- f)** Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diverses disciplines, i conèixer i aplicar els mètodes per identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència, per resoldre'ls i per prendre decisions. **(CC2, CC3, CC4)**

Plantejar, pensar i raonar problemes de la vida quotidiana i trobar les possibles solucions utilitzant el llenguatge simbòlic i els procediments, eines i instruments propis de les matemàtiques. **(CC2, CC4)**

- g)** Desenvolupar l'esperit creatiu i emprenedor i, a la vegada, desenvolupar actituds de confiança en un mateix, de participació, de sentit crític, d'iniciativa personal i la capacitat d'aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats. **(CC4, CC6)**

- h)** Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en llengua catalana i en llengua castellana, textos i missatges complexos i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de les seves literatures. **(CC1, CC7)**

Llegir de forma expressiva i comprensiva diferents tipus de textos i descobrir la importància de conèixer a través de la lectura altres entorns del saber i altres idiomes i cultures, i respectar-los. **(CC1, CC5, CC7)**

- i)** Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada. **(CC1)**

- j)** Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història, el patrimoni natural, artístic i cultural, especialment el corresponent a les Illes Balears i els dels altres territoris de parla catalana, reforçant així el sentiment de pertinença a l'àmbit cultural i lingüístic català, i entendre la diversitat lingüística i cultural com un dret dels pobles i dels individus. **(CC1, CC2, CC5, CC7)**

- k)** Valorar la diversitat de cultures i societats i desenvolupar actituds de respecte envers la seva llengua, les seves tradicions, els seus costums i el seu patrimoni artístic i cultural. **(CC1, CC5, CC7)**

- l)** Conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres, respectar les diferències, consolidar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seva diversitat. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura dels éssers vius i el medi ambient, i contribuir a conservar-lo i millorar-lo. Fomentar la sensibilització sobre els problemes mediambientals, promoure conductes respectuoses envers el nostre entorn ambiental i afavorir la reflexió crítica envers els hàbits de consum per contribuir activament a la seva conservació i millora. **(CC2, CC5)**

- m)** Valorar, gaudir, interpretar críticament i produir amb propietat, autonomia i creativitat missatges que emprin codis artístics, analitzant críticament els missatges explícits i implícits, i codis científics i tècnics amb la finalitat d'enriquir les possibilitats de comunicació i d'expressió. **(CC5, CC7)**

	Competències						
Objectius	CC1	CC2	CC3	CC4	CC5	CC6	CC7

a	•				•	•	
b				•		•	
c					•	•	
d					•	•	
e	•		•	•			•
f		•	•	•			
g				•		•	
h	•				•		•
i	•						
j	•	•			•		•
k	•				•		•
l		•			•		
m					•		•

1.2.- OBJECTIUS GENERALS D'ETAPA (BATXILLERAT)

El batxillerat ha de contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats que els permetin:

- a) Exercir la ciutadania democràtica, des d'una perspectiva global, i adquirir una consciència cívica responsable, inspirada pels valors de la Constitució espanyola i pels drets humans, que fomenti la coresponsabilitat en la construcció d'una societat justa i equitativa. **(CC5)**
- b) Consolidar una maduresa personal i social que els permeti actuar de forma responsable i autònoma i desenvolupar l'esperit crític. **(CC4, CC5, CC6)**
- c) Preveure i resoldre pacíficament els conflictes personals, familiars i socials **(CC5)**
- d) Fomentar la igualtat efectiva de drets i oportunitats entre homes i dones, analitzar i valorar críticament les desigualtats i les discriminacions existents, i en particular la violència contra la dona, i impulsar la igualtat real i la no discriminació de les persones per qualsevol condició o circumstància personal o social, amb una atenció especial a les persones amb discapacitat. **(CC5, CC6)**
- e) Consolidar els hàbits de lectura, estudi i disciplina, com a condicions necessàries per aprofitar eficaçment l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal. **(CC1, CC4)**
- f) Dominar tant en l'expressió oral com en l'escripta, la llengua catalana, i la llengua castellana. **(CC1, CC4)**
- g) Expressar-se amb fluïdesa i correcció en una o més llengües estrangeres. **(CC1)**
- h) Emprar amb solvència i responsabilitat les tecnologies de la informació i la comunicació. Valorar la necessitat de fer un ús segur i responsable de les tecnologies digitals, tenint cura de gestionar la pròpia identitat digital i respectant la dels altres. **(CC3)**
- i) Conèixer i valorar críticament les realitats del món contemporani, els seus antecedents històrics i els principals factors de la seva evolució. **(CC5)**
- j) Participar de forma solidària en el desenvolupament i la millora de l'entorn social. **(CC5)**
- k) Conèixer, valorar críticament i respectar la cultura de la qual formen part les Illes Balears, així com la seva història i el seu patrimoni artístic i cultural, i reforçar el sentiment de pertinença a l'àmbit cultural i lingüístic català. **(CC1, CC5, CC7).**

- l) Accedir als coneixements científics i tecnològics fonamentals i dominar les habilitats pròpies de la modalitat triada. **(CC2)**.
- m) Comprendre els elements i procediments fonamentals de la investigació i dels mètodes científics. Conèixer i valorar de forma crítica la contribució de la ciència i la tecnologia en el canvi de les condicions de vida, així com consolidar la sensibilitat i el respecte envers el medi ambient. **(CC2)**
- n) Consolidar l'esperit emprenedor amb actituds de creativitat, flexibilitat, iniciativa, feina en equip, confiança en un mateix i sentit crític. **(CC4, CC5, CC6)**
- o) Desenvolupar la sensibilitat artística i literària i el criteri estètic com a fonts de formació i enriquiment cultural. **(CC7)**
- p) Utilitzar l'educació física i l'esport per afavorir el desenvolupament personal i social. **(CC5)**
- q) Consolidar actituds de respecte i prevenció en l'àmbit de la seguretat viària. **(CC2, CC5)**

	Competències						
Objectius	CC1	CC2	CC3	CC4	CC5	CC6	CC7
a					•		
b				•	•	•	
c					•		
d					•	•	
e	•			•			
f	•			•			
g	•						
h			•				
i					•		
j					•		
k	•				•		•
l		•					
m		•					
n				•	•	•	
o							•
p					•		
q		•			•		

2. RELACIÓ DE LES ÀREES O MATÈRIES AMB LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES.

2.1. COMPETÈNCIA AMB COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA.

El desenvolupament de la competència lingüística comporta el domini de manera competent de la llengua oral i escrita en múltiples contextos i l'ús funcional almenys d'una llengua estrangera.

Totes les àrees contribueixen a l'adquisició d'aquesta competència facilitant el desenvolupament d'habilitats receptives (escoltar, llegir), productives (parlar, escriure) i interactives (interactuar). Totes les àrees o matèries contribuiran al desenvolupament de la capacitat d'interactuar de manera competent (comunicar i expressar idees, manifestar opinions, generar idees noves, construir un

discurs coherent i cohesionat, decidir, argumentar...), mitjançant el llenguatge oral i escrit en les distintes esferes de l'activitat social. A la utilització correcta del llenguatge, fent ús del vocabulari específic de cada àrea. Emprar estratègies diverses de comunicació d'idees (textos informatius, argumentatius, explicatius...). Manifestar cura i precisió en la lectura, l'ortografia, (respectar les normes ortogràfiques en la producció escrita) i les formes del llenguatge, tant oral com escrit. Descobrir a través de la lectura altres entorns del saber i de la fantasia i altres idiomes i cultures i respectar-los, eliminar estereotips i expressions sexistes de la pròpia parla i de l'expressió escrita. Accedir a fonts d'informació, comunicació i aprenentatge, en diferents formats, en llengua pròpia i estrangera. Cercar, recopilar, seleccionar, processar i comunicar informació, enriquir les relacions socials i actuar en contextos diferents del propi, en llengua pròpia i estrangera.

2.2. COMPETÈNCIA MATEMÀTICA I COMPETÈNCIES EN CIÈNCIA I TECNOLOGIA.

La competència matemàtica suposa aplicar destreses i actituds que permeten raonar matemàticament, comprendre una argumentació matemàtica, emprar el llenguatge matemàtic per expressar-se i comunicar-se, utilitzar les eines de suport adequades, i integrar el coneixement matemàtic amb altres tipus de coneixement per donar resposta a situacions de la vida de diferent nivell de complexitat. Planificar i aplicar estratègies de resolució de problemes a situacions de la vida quotidiana i del món laboral. Valorar la resolució de situacions basada en el respecte i el gust per la certesa i en base al raonament, seguint processos de pensament inductiu i deductiu.

Les competències bàsiques en ciència i tecnologia suposen el desplegament i l'aplicació del pensament científic-tècnic per interpretar la informació que es rep i per predir i prendre decisions amb iniciativa i autonomia personal, en un món en el qual els avenços que es van produint en els àmbits científic i tecnològic tenen una influència decisiva en la vida personal, la societat i el món natural. També implica valorar el coneixement científic i desenvolupar els valors i criteris ètics associats a la ciència i al desenvolupament tecnològic.

Són part d'aquestes competències bàsiques l'ús responsable dels recursos naturals, la cura del medi ambient, el consum racional i responsable, la protecció de la salut individual i col·lectiva com elements clau de la qualitat de vida de les persones.

Encara que no per igual, totes les matèries en major o menor mesura contribueixen a l'assoliment d'aquestes competències. Les que més hi contribueixen són les àrees de caire científic (Matemàtiques, Biologia i Geologia, Física i Química, Tecnologia, Educació Física).

Es tracta d'afavorir el pensament i l'argumentació racional per explicar fets i idees, fer un ús de models, eines i estratègies matemàtiques en contextos científics significatius: mesura, tractament de dades, elaboració i interpretació de gràfics, representacions geomètriques...), utilitzar el llenguatge tècnic, formal i simbòlic adient per plantejar, resoldre i explicar problemes de la vida quotidiana i del món laboral, assolir els coneixements, conceptes i procediments de les Ciències que permetin a l'alumnat entendre i descriure l'entorn natural. Adquirir les destreses pròpies del treball científic: observació crítica de fenòmens naturals, plantejar hipòtesis, recollir dades, experimentar, comprovar, obtenir resultats, comunicar-los i valorar la utilitat del treball científic per explicar els fets del nostre entorn. Localitzar, obtenir, analitzar i representar informació qualitativa i quantitativa.

Conèixer el funcionament del propi cos i valorar la relació entre determinats hàbits de vida i els condicionants de la salut corporal. Prendre consciència de la necessitat de preservar les condicions de vida de tots els éssers vius de les condicions del medi ambient, actuar per millorar la conservació dels recursos i la diversitat natural.

2.3. COMPETÈNCIA DIGITAL.

El tractament de la informació i la competència digital impliquen que l'alumnat sigui una persona autònoma, eficaç, responsable, crítica i reflexiva en seleccionar, tractar i utilitzar la informació i les seves fonts així com les diferents eines tecnològiques. Tenir una actitud crítica i reflexiva en la valoració de la informació disponible, i respectar les normes acordades que regulin l'ús de la informació i les seves fonts en els diferents suports.

Totes les matèries en major o menor mesura contribueixen a l'assoliment d'aquesta competència mitjançant la utilització de mitjans informàtics i altres eines TIC per a la recerca, tractament i comunicació de la informació.

Suposa adquirir les destreses tècniques per utilitzar les eines TIC en el desenvolupament de diversos processos, activitats i simulació del procés, proporcionar coneixements i destreses per utilitzar els nous recursos tecnològics per obtenir informació, seleccionar-la, processar-la i presentar-la, mostrar una actitud crítica i reflexiva en la valoració de la informació disponible, contrastar-la quan sigui necessari, transformant la informació en coneixement. Emprar les xarxes de comunicació habituals (Moodle, Correu electrònic, Drive...), amb els recursos tecnològics disponibles per

intercanviar informació i establir interacció entre alumnes i professors. Fer un ús segur i responsable de les tecnologies digitals, tenint cura de gestionar la pròpia identitat digital i respectant la dels altres. Suposa emprar el vocabulari bàsic de l'ordinador, conèixer els elements perifèrics de l'ordinador, les seves funcions i connexions, utilitzar recursos compartits en xarxa, emprar programes de processament de textos, presentacions, fulls de càlcul, bases de dades i editors gràfics i simuladors, manejar aparells i programes multimèdia. Avaluar i seleccionar noves fonts d'informació i innovacions tecnològiques a mida que apareixen, segons la seva utilitat per abordar tasques o objectius específics, emprar habitualment els recursos tecnològics disponibles per resoldre problemes reals de manera eficient. Comprendre els efectes dels sistemes tecnològics en el món personal i laboral, utilitzar les eines de navegació per internet com a element essencial informar-se i aprendre. Utilitzar les Tic com una eina per organitzar la informació, processar-la i orientar-la per aconseguir objectius i finalitats d'aprenentatge, de feina i d'oci prèviament establerts. Treballar en entorns col·laboratius ampliant els entorns de comunicació per participar en comunitats d'aprenentatge formals i informals.

2.4. COMPETÈNCIA D'APRENDRE A APRENDRE.

Implica la consciència, gestió i control de les pròpies capacitats i coneixements des d'un sentiment de competència o eficàcia personal, inclou tant el pensament estratègic com la capacitat de cooperar, d'auto avaluar-se i el maneig eficient d'un conjunt de recursos i tècniques de treball intel·lectual, a través d'activitats d'aprenentatge, tant individuals com col·lectives.

Implica el desenvolupament de procediments que dinamitzin la comprensió, expressió, atenció, concentració, memorització, raonament i motivació, la capacitat d'analitzar críticament, contrastar, ampliar, resumir i comunicar la informació. Incorporar informació provinent de l'experiència com d'altres mitjans, utilitzar estratègies i tècniques que afavoreixen el treball intel·lectual: resums, esquemes, mapes conceptuals..., reflexionar sobre el propi procés d'aprenentatge fomentant la consciència de les pròpies capacitats i afavorir l'educació afectiva-emocional, desenvolupar les habilitats socials a través del treball en equip, la participació..., desenvolupar les habilitats de planificació i organització, afavorint l'autonomia, la disciplina i la reflexió, auto avaluar l'adquisició de coneixements, ser conscient dels propis errors i veient-los com una oportunitat per millorar els aprenentatges.

2.5. COMPETÈNCIA SOCIAL I CÍVICA.

Aquesta competència suposa comprendre la realitat social en què es viu, afrontar la convivència i els conflictes utilitzant el judici ètic basat en els valors i pràctiques democràtiques i exercir la ciutadania, actuant amb criteri propi, contribuint a la construcció de la pau i la democràcia, i mantenint una actitud constructiva, solidària i responsable davant el compliment dels drets i obligacions cíviques.

A aquesta competència hi contribueixen totes les àrees, especialment valors ètics, Filosofia, Geografia i Història. Copsant la varietat d'usos de la llengua, la diversitat lingüística i la valoració de totes les llengües com a aptes per igual per exercir les funcions de comunicació i representació, eliminant els usos discriminatoris del llenguatge. Utilitzant la llengua estrangera com una eina bàsica de conèixer altres cultures i relacionar-se amb parlants de llengua estrangera. Valorant la diversitat lingüística com una riquesa cultural. Identificant situacions quotidianes i del món laboral que es poden resoldre fent servir elements i raonaments matemàtics. Desenvolupant habilitats per a les relacions humanes, que al voltant del procés de resolució de problemes tecnològics proporciona ocasions per discutir idees i raonaments, abordar dificultats i gestionar conflictes practicant el diàleg i la negociació, adoptant actituds de respecte, acceptant crítiques i tolerant els altres.

Acceptant i practicant normes de convivència d'acord amb els valors democràtics, exercitant els drets i deures cívics així com les responsabilitats pròpies en el desenvolupament d'activitats diàries.

Analitzant críticament les relacions entre ciència i societat, veient com els avenços científics han permès l'avanç social i de quina manera la societat al llarg de la història ha determinat aquests avenços.

Contribuint a la comprensió de la realitat social, actual i històrica, al coneixement de l'evolució de les societats, a què l'alumnat es desenvolupi socialment adquirint habilitats socials, a entendre les societats actuals, a valorar la convivència, el diàleg i el respecte a altres opinions (realitzant treball cooperatiu i debats) com a via necessària per aprendre i per a solucionar problemes.

Contribuint a l'adquisició d'habilitats necessàries per a la convivència democràtica permetent el reconeixement i la interiorització de normes socials de convivència i de valors com el respecte, la cooperació, la solidaritat, la justícia..., així com l'ús del diàleg com a mitjà de resolució de conflictes. Facilitant la integració i fomentant el respecte alhora que contribuir al desenvolupament de la

cooperació, la igualtat i el treball en equip. Cal donar l'oportunitat de d'expressar idees pròpies, valorar les dels altres i coordinar-les amb la resta.

2.6. COMPETÈNCIA AMB SENTIT D'INICIATIVA I ESPERIT EMPRENEDOR.

El sentit d'iniciativa personal i l'esperit emprenedor suposen ser capaç d'imaginar, emprendre, desenvolupar i avaluar accions i projectes individuals o col·lectius amb creativitat, confiança, responsabilitat i sentit crític.

Totes les àrees contribueixen al seu desenvolupament, triant el procediment i estratègia òptims a l'hora de resoldre un determinat problema (diàleg, debat, entrevista, etc...), desenvolupar una consciència crítica en relació amb les notícies, gràfics i demés dades que obtenim dels mitjans de comunicació, sent crítics amb els resultats obtinguts, desenvolupar les habilitats socials mitjançant el treball cooperatiu a l'aula, promoure la utilització de recursos personals, la presa de decisions i les actuacions amb iniciativa i creativitat. Emprendre les accions necessàries per ser capaç de proposar-se objectius; analitzar possibilitats i limitacions; calcular riscos; planificar i portar les idees a la pràctica i transformar-les en activitat, per després avaluar i extreure alternatives de millora. Incentivar l'alumnat a manifestar un esperit crític qüestionant dogmes i prejudicis i a plantejar i afrontar problemes oberts. Motivant a l'alumnat cap a una actitud positiva envers la planificació, presa de decisions i avaluació personal fent-lo actiu en la pròpia formació acadèmica i projecte de vida, tant a nivell personal com de la comunitat. Expressar les seves opinions, extreure conclusions i idear, planificar i revisar el seu treball. Desenvolupar capacitats com la responsabilitat, perseverança, crítica constructiva, autoestima.

2.7. COMPETÈNCIA AMB CONSCIÈNCIA I EXPRESSIONS CULTURALS.

El conjunt de destreses que configuren aquesta competència es refereix tant a l'habilitat per apreciar l'art i altres manifestacions culturals i gaudir-ne, com a aquelles relacionades amb l'ús d'alguns recursos de l'expressió artística per realitzar creacions pròpies; implica un coneixement bàsic de les diverses manifestacions culturals i artístiques, l'aplicació d'habilitats de pensament divergent i de treball de col·laboració, una actitud oberta, respectuosa i crítica cap a la diversitat d'expressions artístiques i culturals, el desig i la voluntat de cultivar la pròpia capacitat estètica i creadora, i un interès per participar en la vida cultural i per contribuir a la conservació del patrimoni cultural i artístic, tant de la pròpia comunitat, com d'altres comunitats.

Totes les àrees en major o menor mesura contribueixen a l'assoliment d'aquesta competència, tot i que hi contribueixen molt especialment les àrees d'Història, Educació Plàstica i Visual, Música, Llengua i Literatura. Triant el procediment i estratègies més adequades a l'hora de resoldre un determinat text. Coneixent les manifestacions culturals i artístiques dels països on es parla una llengua estrangera (música, literatura, etc...). Fomentar el treball creatiu i l'expressió d'opinions sobre la cultura i l'art, desenvolupant una consciència crítica en relació amb les notícies, gràfics i altres dades dels mitjans de comunicació. Coneixent la importància representativa, expressiva i comunicativa que els factors estètics tenen en la vida quotidiana de les persones i de les societats i, desenvolupant un sentit estètic mínim a l'hora de presentar models, diagrames, treballs i esquemes que ens ajuden a entendre la ciència. Ajudant a caracteritzar estils i artistes, a dotar l'alumnat de destreses per a observar i comprendre els elements tècnics de les obres d'art, a saber interpretar-les, al gaudi estètic i a valorar el patrimoni cultural. Fomentant la capacitat de comprendre, gaudir i valorar críticament diferents manifestacions culturals i musicals. Facilitant expressar-se, comunicar-se, percebre i enriquir-se amb diferents produccions del món de l'art i la cultura i facilitant l'apropament a diferents societats i pensaments de diferents èpoques i cultures. Fomentant l'interès per participar i preservar el patrimoni.

Cada departament didàctic inclourà a la seva programació la contribució de les diferents matèries a les competències clau, per tal d'integrar els aprenentatges de manera que es puguin utilitzar en diferents contextos i situacions.

3. ACORDS DE CENTRE SOBRE EL TRACTAMENT DE LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES.

ACORDS DE CENTRE PER TREBALLAR LA COMPETÈNCIA LINGÜÍSTICA

- Afavorir i enriquir l'adquisició d'un vocabulari específic, treballant un glossari de temes bàsics a cada unitat didàctica treballada, potenciar l'ús dels diccionaris en paper i electrònics.
- Valorar la correcció ortogràfica i gramatical en les produccions dels alumnes.
- Realitzar activitats de comprensió i expressió oral i escrita (escoltar, escriure, llegir, parlar).
- Treballar l'ús de textos i realitzar activitats de comprensió lectora, identificar idees principals i secundàries, elaborar resums i esquemes.
- Desenvolupar activitats de recerca, anàlisi, selecció, resum i comunicació de la informació.
- Realitzar exposicions orals, elaborar el guió de les exposicions, formular hipòtesi, argumentar, cuidant la dicció i la correcció.
- Elaborar escrits coherents i cohesionats, cuidant la sintaxi i l'ortografia, emprant un lèxic adequat.
- Llegir tot tipus de texts, articles, revistes, llibres, recursos TIC.
- Dur a terme debats i afavorir la solució dialogada dels conflictes.
- Utilitzar les TIC a totes les àrees o matèries.

ACORDS DE CENTRE PER TREBALLAR LA COMPETÈNCIA MATEMÀTICA I COMPETÈNCIES EN CIÈNCIA I TECNOLOGIA

- Raonar matemàticament, realitzar activitats de càlcul, anàlisi, mesura i estimació dels fenòmens de la realitat i les seves relacions.
- Desenvolupar el pensament lògic, les relacions causa efecte, i per tant la capacitat deductiva.
- Resoldre problemes, treballar la comprensió i l'organització de la informació, presentada en format numérico gràfic.
- Analitzar i descriure gràfics, interpretant correctament la realitat a partir de la informació disponible.
- Utilitzar el mètode científic per identificar problemes, emprar l'observació, el contrast d'hipòtesis, l'elaboració de conclusions, la predicció i la presa de decisions.
- Valorar críticament l'impacte físic i social de les activitats humanes i afavorir un ús responsable dels recursos naturals i la cura del medi ambient.
- Adquirir pautes de vida saludable i de consum responsable.

- Valorar les noves tecnologies i els avenços científics en la millora de les condicions de vida.
- Utilitzar i manipular eines tecnològiques per obtenir informació o dades.
- Prendre decisions amb autonomia i iniciativa, adquirir disciplina, rigor paciència, risc i responsabilitat.

ACORDS DE CENTRE PER TREBALLAR LA COMPETÈNCIA DIGITAL

- Utilitzar les TIC per cercar informació, seleccionar-la i analitzar-la amb esperit crític, considerant la fiabilitat de les fonts.
- Emmagatzemar, processar, presentar i intercanviar informació, utilitzant els programes o aplicacions que millor s'adapten a les tasques.
- Crear continguts digitals en diversos formats (text, àudio, vídeo, imatges).
- Emprar de manera creativa, crítica i segura les TIC.
- Afavorir l'aprenentatge interactiu, lúdic i l'auto-aprenentatge emprant diferents entorns d'aula virtual.
- Potenciar l'ús de la pàgina web del centre com eina d'informació comunitària.
- Respectar els principis ètics en l'ús dels recursos en línia i TIC i prevenir l'addicció en el seu ús, respectar la identitat digital i les normes d'interacció digital.

ACORDS DE CENTRE PER TREBALLAR LA COMPETÈNCIA D'APRENDRE A APRENDRE

- Organitzar el propi aprenentatge, gestionar el temps i la informació de forma eficaç, ja sigui individualment o en grup.
- Posar en pràctica estratègies per planificar i executar una tasca, supervisar-la i avaluar-la. (pensar abans d'actuar, analitzar el curs de l'activitat, ajustar el procés, modificar el pla d'actuació si els resultats no són els esperats).
- Tenir capacitat per motivar-se, confiança amb si mateix i curiositat per aprendre.
- Desenvolupar un aprenentatge cada cop més autònom, amb perseverança, iniciativa i esperit emprenedor.
- Desenvolupar hàbits i tècniques d'estudi adequades (lectura comprensiva, subratllat, esquema, resum, preparació d'exàmens, elaboració de treballs,...)
- Afavorir la consciència, gestió i control de les pròpies capacitats i coneixements, mitjançant estratègies d'autoavaluació i reflexió crítica sobre el propi aprenentatge.

ACORDS DE CENTRE PER TREBALLAR LA COMPETÈNCIA SOCIAL I CÍVICA

- Formar-se una opinió pròpia i participar en les decisions que afecten ala societat, cada cop més plural, dinàmica i canviant.
- Exercir una ciutadania activa, compatible amb el desenvolupament sostenible i amb el manteniment de la salut.
- Interactuar amb persones i grups, afavorint el respecte mutu i les conviccions democràtiques, respectant la igualtat, la no discriminació i els Drets humans, desenvolupar conductes solidàries.
- Resoldre els conflictes de manera pacífica i dialogada.
- Reconèixer i acceptar les diferències culturals, afavorir la tolerància i la integració, evitant qualsevol tipus d'estereotip racista o sexista.
- Afavorir el treball en grup i el treball cooperatiu, potenciar els valors de tolerància, solidaritat. empatia i compromís per a la convivència a l'aula.

ACORDS DE CENTRE PER TREBALLAR LA COMPETÈNCIA AMB SENTIT D'INICIATIVA I ESPERIT EMPRENEDOR

- Desenvolupar la creativitat, la innovació i l'assumpció de riscos en l'elaboració de projectes.
- Presentar idees, negociar de manera argumentada, afavorir el pensament crític i el desenvolupament de la responsabilitat.
- Gestionar projectes, afavorint les capacitats d'anàlisi, planificació, organització, gestió i presa de decisions, resolució de problemes, habilitats de treball en equip, d'avaluació i autoavaluació.
- Treballar en equip de manera conjunta i flexible, afavorir l'assertivitat per fer saber als altres les pròpies decisions.
- Afavorir la participació dels alumnes de forma reflexiva i responsable.

ACORDS DE CENTRE PER TREBALLAR LA COMPETÈNCIA AMB CONSCIÈNCIA I EXPRESSIONS CULTURALS

- Conèixer i valorar l'aportació de les diferents cultures al progrés de la humanitat, valorar críticament les manifestacions culturals i artístiques del patrimoni d'altres pobles.
- Conèixer, comprendre i valorar les diferents manifestacions culturals i artístiques com a font d'enriquiment i gaudi personal i com a part de la riquesa i patrimoni dels pobles.
- Respectar la diversitat cultural i en diàleg entre cultures i societats.
- Participar en activitats culturals de l'entorn immediat i desenvolupar comportaments favorables a la convivència.
- Desenvolupar la capacitat estètica i creadora, l'ús de diferents codis artístics i culturals, per emprar-los com a mitjà de comunicació i expressió personal.
- Contribuir a la conservació del patrimoni cultural i artístic.

4. CONCRECIÓ DE LA METODOLOGIA DEL CENTRE

El treball per competències bàsiques implica una sèrie de canvis en els centres educatius, aquests canvis afecten molt particularment el procés d'ensenyança- aprenentatge i, en concret, a la metodologia.

Si volem fer del treball de les competències bàsiques un dels principis pedagògics bàsics del nostre centre, caldrà acordar algunes orientacions metodològiques concretes:

- **Prioritzar la reflexió i el pensament crític de l'alumne, així com l'aplicació del coneixement en front a l'aprenentatge memorístic.**

L'objectiu no és tan sols saber, sinó saber aplicar el que sap i fer-ho en diferents contextos i situacions. Des d'aquesta perspectiva, l'explicació de perquè aprenem el que aprenem i en quina mesura ho podem aplicar a diferents contextos facilita la significativitat del que hem après, la seva aplicabilitat i la seva millor acceptació i comprensió per part de l'alumne.

- **Proposar diferents situacions d'aprenentatge que posin en marxa en l'alumnat processos cognitius.**

Cal afavorir, no tan sols els processos que condueixen a un aprenentatge memorístic sinó també altres processos cognitius com: reconèixer, analitzar, discriminar, aplicar, resoldre, establir semblances i diferències, localitzar, identificar...

- **Contextualitzar els aprenentatges.**

Cal treballar els objectius i continguts a través de metodologies que els connectin amb la realitat. Sempre que puguem relacionarem els aprenentatges amb la vida quotidiana, amb experiències i vivències dins l'àmbit sociocultural, potenciarem la intervenció d'altres professionals a l'aula en activitats relacionades amb les tasques que es desenvolupin a l'entorn, desenvolupar activitats que permetin a l'alumnat transferir els seus aprenentatges a contextos distints de l'escolar.

- **Treballar a partir de situacions-problema.**

Potenciant l'autonomia dels alumnes, fer que siguin capaços de prendre decisions sobre el seu propi aprenentatge. Ser receptius als punts de vista de l'alumnat en quan a temes, propostes, aspectes pels debats; proposar tasques relacionades amb la solució de problemes reals en contextos autèntics que reflecteixin la seva funcionalitat per altres situacions, amb l'objectiu que els alumnes desenvolupin diferents processos cognitius.

- **Alternar diferents tipus d'actuacions, activitats i situacions d'aprenentatge, tenint en compte les motivacions i els interessos de l'alumnat.**

Com una forma de canviar un model transmissiu on l'alumne es limita a ser tan sols receptor. Les situacions i accions d'aprenentatge poder ser l'elaboració de projectes, l'elaboració de treballs per temes d'interès claus per resoldre problemes quotidians, estudi de casos. Aquests projectes i treballs per temes d'interès han de ser dissenyats, estimulats, provocats, guiats i reconduïts pel professorat.

- **Potenciar una metodologia investigadora.**

La investigació per part de l'alumne, propicia el desenvolupament de l'autonomia personal i aproxima l'alumne als procediments propis del mètode científic. Es poden dur a terme actuacions com la identificació i caracterització de problemes, l'establiment d'hipòtesis, per part de l'alumnat, en relació amb els problemes plantejats; planificació de la investigació; investigació del problema, aplicació i generalització, posar a prova el resultat de la investigació en contextos i situacions diferents.

- **Potenciació de la lectura i el tractament de la informació com estratègia d'aprenentatge.**

Volem un alumne que llegeix, que investiga, que cerca informació i la relaciona, de forma crítica, amb altres informacions procedents de diferents fonts, un alumne més autònom, capaç de construir el seu propi aprenentatge, amb les ajudes necessàries. Per tant fomentarem l'ús de diverses fonts d'informació i documentació, en el procés d'ensenyança-aprenentatge.

- **Fomentar el coneixement que té l'alumne sobre el seu propi aprenentatge.**

Cal aconseguir que l'alumne sigui un agent actiu del seu propi aprenentatge, que sigui capaç d'aprendre a aprendre, és a dir que sigui capaç de marcar-se els seus propis objectius en relació a la programació, conèixer les característiques del seu propi aprenentatge, organitzar i planificar el seu treball personal, plantejar-se interrogants, contrastar informació; comprovar i contrastar resultats, i ser capaç, progressivament, d'avaluar el seu propi procés d'aprenentatge (auto avaluar-se).

- **Foment d'un clima escolar d'acceptació mútua i cooperació.**

És necessari un clima escolar adequat que proporcioni a l'alumnat seguretat, benestar i confiança, que potenciï el seu autoconcepte, autoestima, competència personal i social, confiança amb sí mateix i amb els demés, afavorint la interacció amb grups heterogenis i la mediació i resolució de conflictes. Potenciar un clima de participació, col·laboració i respecte, entre els alumnes i amb el professorat.

- **Enriquir el treball a l'aula mitjançant diferents tipus d'agrupaments i potenciant el treball cooperatiu entre l'alumnat.**

Potenciar diferents maneres d'organització física de l'aula en funció de l'activitat i dels tipus d'agrupament: treball individual, per parelles, en petit grup, assemblees... La capacitat per funcionar en grups socials heterogenis és una capacitat que inclouen tots els organismes interns. Un ambient socialment heterogeni i enriquit contribueix a l'adquisició de la competència social i ciutadana. Cal desenvolupar estratègies de treball cooperatiu, tutories entre iguals, etc...

- **Recerca, selecció i elaboració de materials curriculars diversos.**

Cal fer un esforç per elaborar, dissenyar i adaptar materials als diferents nivells, estils i ritmes d'aprenentatge. El llibre de text no ha de constituir el principal i únic recurs didàctic, sinó que cal potenciar una varietat de materials i recursos, considerant especialment la integració de la biblioteca del centre i del les Tecnologies de la Informació i la Comunicació en el procés d'ensenyança-aprenentatge.

- **Coordinació metodològica i didàctica dels equips docents.**

És necessària una adequada coordinació entre els docents sobre les estratègies metodològiques que s'utilitzen. Cal que ens plantejem una reflexió comú i compartida sobre l'eficàcia d'una metodologia basada en criteris comuns i consensuats que caracteritzin a totes les àrees i matèries. Cal evitar l'ús d'estratègies metodològiques inconnexes i mancades de continuïtat, fins i tot de vegades contradictòries.

Hem de treballar per acordar uns criteris metodològics fermes i compartits per tot el professorat. Afavorir el diàleg entre el professorat per potenciar la necessària coordinació metodològica.

- **Diversificació de les situacions i instruments d'avaluació i potenciació del seu caràcter formatiu.**

Cal diversificar les tècniques, situacions i instruments d'avaluació, considerant les següents: l'observació de l'alumnat tant en el treball individual com grupal, l'anàlisi del treball quotidià dels alumnes a través dels quaderns, treballs, projectes..., la valoració de la participació en les activitats d'aprenentatge, les aportacions i suggeriments que fa en el marc de les tasques en grup (debats, intercanvis, assemblees...), la valoració de la col·laboració entre l'alumnat, la realització de les tasques (a classe, a casa, en altres contexts...), proves orals i escrites, que han d'avaluar no tan sols conceptes sinó també aspectes relacionats amb valors i actituds, procediments i habilitats.

5. AVALUACIÓ

5.1. ASPECTES GENERALS.

- L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat serà contínua i diferenciada segons les diverses matèries del currículum, es dur a terme en cadascun dels cursos de l'etapa, tenint en compte el grau de desenvolupament i adquisició de les competències bàsiques i la consecució dels objectius per part de l'alumnat.
- L'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes serà personalitzada, de manera que ha d'atendre les característiques de cada un.
- L'avaluació dels processos d'aprenentatge dels alumnes serà continua, formativa i integradora i tindrà en compte el seu progrés en el conjunt de les matèries.
- L'avaluació ha de tenir caràcter formatiu, regulador i orientatiu del procés educatiu per proporcionar informació al professorat, als alumnes i a les seves famílies. Ha de possibilitar la millora tant dels processos com dels resultats de la intervenció educativa.
- L'avaluació de cada matèria serà realitzada pel seu professor/a titular, amb l'atribució docent corresponent, tenint en compte els diferents elements del currículum: objectius, competències clau, continguts, metodologia, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge de les matèries que imparteixen i que es concreten en les respectives programacions didàctiques.
- El professorat avaluarà l'aprenentatge dels alumnes i també el procés d'ensenyament i la seva pròpia pràctica docent. Revisarà, al manco un pic per trimestre, el desenvolupament de les programacions i introduirà els canvis adients en els diferents elements del currículum i, per tal de millorar el procés. Aquests canvis quedaran reflectits en les actes dels departaments didàctics.
- Els referents per comprovar el grau d'adquisició de les competències i l'assoliment dels objectius de l'etapa en l'avaluació de les matèries són els criteris d'avaluació, els estàndards d'aprenentatge avaluable que es concreten en les programacions didàctiques.
- L'equip docent de cada grup, constituït pel conjunt de professors que hi imparteixen docència, coordinat pel tutor o tutora és el responsable de l'avaluació dels alumnes que l'integren. Actua de manera col·legiada al llarg del procés d'avaluació i en l'adopció de les decisions que en resulten. L'equip directiu coordinarà el calendari de les sessions d'avaluació.
- El tutor o tutora del grup d'alumnes té la responsabilitat de coordinar tant l'avaluació dels processos d'ensenyament i d'aprenentatge com la funció d'orientació individual dels alumnes, comptant amb el suport del departament d'orientació del centre.
- La funció d'orientació es desenvoluparà de manera contínua sobretot en els moments en que l'alumne ha de prendre decisions de caràcter acadèmic o professional, com els canvis d'etapa, l'elecció d'optatives, la incorporació al món laboral.
- Al començament de l'etapa i a partir dels informes d'aprenentatge de l'educació primària, i si escau de l'informe de necessitat específica de suport educatiu, el centre durà a terme una avaluació inicial de l'alumnat per detectar el grau de desenvolupament assolit en les competències bàsiques i el domini dels continguts de les diferents matèries. Aquesta avaluació inicial també es realitzarà a l'alumnat procedent d'altres sistemes educatius estrangers quan s'incorporin a qualsevol curs de l'etapa.
- Els resultats obtinguts a l'avaluació inicial seran el punt de referència de l'equip docent a l'hora de prendre decisions relatives a les programacions didàctiques, al desenvolupament del currículum i l'adopció de mesures de suport o adaptació curricular per adequar les programacions a les característiques i als coneixements de l'alumnat i elaborar les adaptacions curriculars per als alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu.
- L'Equip docent es reunirà en sessió d'avaluació i el tutor o tutora aixecarà acta del desenvolupament de la sessió, on es faran constar els acords presos i les decisions adoptades. L'acta serà signada per tot l'equip docent.
- Els pares, mares o tutors legals han d'estar informats de la situació acadèmica de l'alumne i de les decisions que prengui l'equip docent relatives al procés que segueix, així com el seu progrés educatiu. En les sessions d'avaluació s'acordarà la informació que es comunicarà als pares o tutors sobre els resultats del procés d'aprenentatge i sobre les actuacions adoptades per superar, quan calgui, les disfuncions detectades.

- Un membre de l'equip directiu assistirà a les reunions d'avaluació.
- A les sessions d'avaluació hi seran presents els representants dels alumnes quan s'hagin de tractar aspectes generals del grup. El pla d'acció tutorial recollirà les activitats i procediments de recollida d'informació i opinions del grup classe.
- Es conservarà en el centre tot el material que hagi pogut contribuir a determinar la qualificació dels alumnes (proves escrites, treballs, qualsevol altra producció de l'alumnat). El responsable de la conservació i custòdia és el cap de departament. Aquest material s'ha de conservar almenys fins a tres mesos després d'atorgades les qualificacions finals, excepte, si formen part d'una reclamació, en aquest cas, s'han de conservar fins que s'hagi resolt el procés de reclamació.
- L'aplicació del procés d'avaluació contínua dels alumnes requereix que assisteixin regularment a classe i a les activitats programades per a les diverses matèries. En cas contrari l'alumne perdrà el dret d'avaluació contínua. A final de curs es confeccionarà un horari de proves especials per a l'alumnat que hagi perdut el dret a l'avaluació contínua.
- En el procés d'avaluació contínua, quan el progrés d'un alumne no sigui l'adequat s'han de dissenyar activitats de regulació del procés d'ensenyament-aprenentatge, i si escau s'han d'establir mesures ordinàries de suport educatiu. Aquestes mesures poden adoptar en qualsevol moment del curs, quan es detectin les dificultats, i s'han d'adreçar a garantir l'adquisició dels aprenentatges i les competències imprescindibles per continuar el procés educatiu.
- L'avaluació dels alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu es regiran pels mateixos referents establerts per a la resta d'alumnes. Aquesta avaluació és competència de l'equip docent, assessorat per l'equip d'orientació del centre. S'establiran les mesures adequades perquè les condicions de realització de les avaluacions s'adaptin a les necessitats dels alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu.
- Els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluables establerts en les adaptacions curriculars significatives dels alumnes amb necessitats educatives especials seran el referent per valorar el grau de desenvolupament de les competències i el grau de consecució dels objectius d'aquests alumnes.
- L'escolarització dels alumnes amb necessitats educatives especials a l'ESO podrà perllongar-se un any més, sempre que això afavoreixi la seva integració socio-educativa. Aquesta decisió l'adoptarà l'equip docent assessorat pel departament d'orientació, després d'haver escoltat el parer dels pares o tutors.
- Les proves externes d'avaluació ajudaran al centre a repensar l'avaluació i a millorar els aspectes de la pràctica docent que siguin necessaris.
- Els departaments didàctics acordaran a les seves programacions els diversos procediments i instruments d'avaluació, afavorint la participació de l'alumnat, ajudant-lo a gestionar el seu propi procés d'aprenentatge i identificar les dificultats que troba, la manera de superar-les, afavorint l'autoavaluació i la coavaluació.

5.2. SOBRE ELS CRITERIS D'AVALUACIÓ

Amb la finalitat de garantir el dret de l'alumnat que el seu rendiment escolar, al llarg del procés d'avaluació contínua, sigui valorat d'acord amb criteris de plena objectivitat, el centre, mitjançant els departaments didàctics i a través dels professors respectius, hauran d'informar al començament del període lectiu sobre els objectius i criteris d'avaluació i qualificació i exigibles per a la superació de les diferents matèries. Aquesta informació també estarà disponible pels pares o tutors durant tot el curs acadèmic.

Els departaments didàctics fixaran per a cada àrea i nivell els estàndards d'aprenentatge per a cada unitat didàctica. Aquests estàndards tindran com a referent els criteris d'avaluació de l'àrea i com a finalitat l'assoliment dels objectius operatius d'aquella unitat i l'adquisició de les competències bàsiques que es determinin en cada cas. Els estàndards apareixeran explicitats a cada unitat didàctica en les programacions, conjuntament amb els objectius operatius de la unitat i les competències bàsiques que s'hi pensen desenvolupar.

5.3. PROCEDIMENTS, INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ.

Els procediments i instruments d'avaluació i criteris de qualificació seran acordats per a cada àrea i nivell pels departaments didàctics per acord del professorat que la imparteixen. Si no hi ha acord el cap de departament, escoltades les diferents propostes, determinarà els procediments i instruments que s'han d'utilitzar. Per als grups d'un mateix nivell només pot haver-hi una sola programació i els procediments i instruments d'avaluació seran únics i iguals per a tots, exceptuant alumnes amb ACI. Els procediments i instruments d'avaluació i criteris de qualificació figuraran explicitats a l'apartat d'avaluació de les programacions didàctiques de cada àrea i nivell i hauran de ser comunicats, obligatòriament, a l'alumnat en algunes de les primeres sessions al començament del període lectiu. Els criteris d'avaluació de cada assignatura són els que figuren en la programació dels diferents departaments didàctics, aquests criteris es faran públics a la pàgina web del centre.

Les activitats o unitats didàctiques elaborades per dos o més departaments fixaran de manera conjunta els procediments i instruments d'avaluació i els criteris de qualificació d'aquella activitat/unitat, que no necessàriament han de ser els mateixos per cada àrea.

Tots els departaments hauran de contemplar en les seves programacions didàctiques activitats d'autoavaluació i coavaluació dels alumnes, per tal de fomentar la participació de l'alumnat en l'avaluació del seu procés d'aprenentatge.

En l'avaluació s'utilitzaran procediments variats i es tindrà en compte l'assistència, comportament i participació a les classes, el treball individual o en grup a l'aula, els deures, els treballs escrits individuals o en grup, el quadern de classe, les lectures obligatòries, les proves escrites, el dossier d'activitats, el quadern de pràctiques, les làmines i treballs, els projectes de treball, les exposicions a classe, etc.

El centre també realitzarà sessions d'equips docents per a dur a terme una preavaluació de tots els nivells, a la meitat de cada trimestre. Les famílies rebran informació escrita del progrés acadèmic i de les dificultats detectades.

Es realitzarà una sessió d'avaluació trimestral per valorar els aprenentatges dels alumnes i fer el seguiment del procés d'ensenyament, normalment la sessió d'avaluació del tercer trimestre del curs escolar coincideix amb la sessió d'avaluació final ordinària del mes de juny.

Cada departament didàctic establirà les activitats i proves que hauran de realitzar els alumnes que hagin de recuperar matèries pendents dels cursos anteriors.

En el context de l'avaluació contínua, la qualificació final extraordinària serà el resultat global obtingut a partir de la valoració de tres elements: l'evolució de l'alumne al llarg del curs, les activitats de recuperació que s'hagin proposat realitzat al llarg de l'estiu i els resultats de la prova extraordinària.

5.4. SOBRE LA RECUPERACIÓ

Tot l'alumnat que no superi les proves d'avaluació parcial que es realitzin en algun dels tres trimestres, tindrà dret a recuperar els coneixements corresponents amb una prova final d'avaluació al mes de juny. Aquestes proves seran elaborades pels diversos departaments considerant els aspectes curriculars mínims no adquirits i podran versar sobre la totalitat o sobre una part de la programació de la matèria corresponent.

Després de l'avaluació final de juny, tot l'alumnat que no superi alguna matèria en l'avaluació ordinària rebrà una **proposta d'activitats de recuperació** de cadascuna de les matèries pendents i seran convocats per realitzar unes proves d'avaluació extraordinària el mes de setembre. Aquestes proves han de ser elaborades pels diferents departaments considerant els aspectes curriculars no adquirits i podran versar sobre la totalitat o una part de la programació de la matèria corresponent.

L'alumnat que promocioni sense haver aprovat totes les matèries ha de matricular-se al curs següent de les matèries no superades i seguir un **Programa de reforç** individualitzat que serà establert pels departaments de les àrees no superades i destinat a recuperar-les en l'avaluació corresponent. En el programa de reforç s'inclourà com a mínim: els objectius mínims exigibles, les activitats de recuperació adients, els materials d'estudi, els criteris d'avaluació, els instruments d'avaluació, els criteris de qualificació i el calendari de recuperació.

Cada departament didàctic, a través del cap de departament i amb la col·laboració dels professors que imparteixen l'àrea ha de dissenyar aquest programa i incloure'l en la programació didàctica a l'apartat corresponent dins del punt de "Mesures d'atenció a la diversitat".

Es poden establir avaluacions parcials al llarg del període corresponent a les activitats lectives amb la finalitat de verificar la superació de les dificultats que motivaren la qualificació negativa.

El programa de reforç i les dates de les avaluacions parcials en cas de realitzar-ne, s'ha de lliurar a l'alumnat de forma personal i individualitzada per part del cap de departament i demanar-ne el coneixement de les famílies.

El cap de departament és, en tot cas, el responsable de coordinar l'atenció a l'alumnat amb matèries pendents, per tal de fer un seguiment del programa de reforç i la consegüent avaluació.

5.5. SOBRE L'AVALUACIÓ I EL REFORÇ EDUCATIU

El centre disposarà d'un **Programa d'atenció per alumnes repetidors**, aquest programa consistirà en l'assignació d'un tutor o tutora de seguiment, que realitzarà un control de la seva evolució acadèmica i aportarà l'orientació, estratègies i eines que els permetin assolir l'èxit escolar.

En el procés d'avaluació contínua, quan el progrés d'un alumne o alumna no sigui l'adequat, el professor o professora corresponent o l'equip docent establiran mesures de reforç educatiu. Aquestes mesures es poden adoptar en qualsevol moment del curs, tan aviat com es detectin les dificultats i s'hauran d'adreçar a garantir l'adquisició de les competències imprescindibles per continuar el procés educatiu. Aquestes mesures de reforç educatiu es comunicaran amb els pares per tal que puguin col·laborar en la seva execució.

El **programa de reforç** inclourà els següents punts:

- a) Disseny de les tutories específiques, com a mínim, una vegada per trimestre.
- b) El responsable de les tutories d'aquests alumnes i de la coordinació amb els diferents departaments didàctics.
- c) Els objectius del programa.
- d) La planificació de les accions que impliquin l'aprofitament i/o ampliació d'activitats i aprenentatges duts a terme fins al moment d'aplicació d'aquest reforç, així com les estratègies d'aprenentatge per superar les dificultats.
- e) L'avaluació del programa que s'haurà d'especificar en els documents pertinents. (Programació i memòria dels Departaments).

5.6. SOBRE LES SESSIONS D'AVALUACIÓ

Les sessions d'avaluació són les reunions de l'equip docent del grup, coordinat pel tutor i amb l'assessorament del departament d'orientació. En aquestes reunions es valoren tant l'aprenentatge dels alumnes en relació a l'assoliment de les competències i els objectius de l'etapa com la informació procedent de les famílies i el desenvolupament de la pràctica docent i s'hi acorden les propostes de millora.

A cada grup d'alumnes es faran les sessions d'avaluació següents:

- Una sessió d'avaluació inicial.
- Tres sessions de seguiment, una per trimestre.
- Tres sessions d'avaluació ordinàries, una per trimestre.
- Una sessió d'avaluació final extraordinària el mes de setembre que coincidirà amb l'avaluació de matèries pendents.

Els representants dels alumnes poden participar en les sessions d'avaluació per tractar aspectes generals del grup.

El/la tutor/a estendrà acta del desenvolupament de les sessions en la que farà constar els membres assistents i absents, els acords presos i, en el cas que hi hagi votacions, el seu resultat.

En la sessió final del mes de juny s'estendrà l'acta de desenvolupament de la sessió final ordinària, l'acta d'avaluació final ordinària i l'acta d'avaluació de matèries pendents. En aquesta mateixa sessió els professors lliuraran al tutor la proposta d'activitats de recuperació de les matèries pendents.

A la sessió d'avaluació extraordinària del mes de setembre, s'estendrà l'acta de desenvolupament de la sessió extraordinària, l'acta d'avaluació final extraordinària i l'acta d'avaluació extraordinària de les matèries pendents.

El director o directora o el membre de l'equip directiu en qui delegui pot assistir a les reunions d'avaluació.

L'avaluació de cada matèria l'ha de realitzar el professor o professora corresponent tenint en compte els diferents elements del currículum. La resta de decisions han de ser adoptades per l'equip docent, el qual actua de manera col·legiada al llarg del procés d'avaluació, aquestes decisions s'adopten per consens. Si el consens no fos possible, les decisions s'han d'adoptar per majoria simple, en cas d'empat, el vot de qualitat del tutor o tutora el dirimirà. En tot cas, només tenen dret a vot els professors que han impartit alguna matèria a l'alumne o alumna en concret, i cadascun pot emetre un vot per a cada una de les matèries impartides.

5.7. COMUNICACIÓ DE LA INFORMACIÓ EN EL PROCÉS D'AVALUACIÓ

Amb la finalitat de garantir el dret dels alumnes que el seu rendiment escolar, al llarg del procés d'avaluació contínua, sigui valorat d'acord amb criteris de plena objectivitat, el centre, per mitjà del professor de cada matèria, informarà als professors per escrit dels criteris generals d'avaluació i dels criteris de qualificació. Aquesta informació estarà a l'abast dels alumnes, pares o tutors a través de la pàgina web del centre, durant tot el curs acadèmic.

Els alumnes coneixeran al començament de cada unitat didàctica quins seran els criteris que facilitaran la seva avaluació.

Els alumnes, i els seus pares o tutors, tenen dret a accedir a tots els treballs, les proves, els exercicis i altres informacions que tinguin incidència en l'avaluació de totes les matèries que es cursen. Si els pares o tutors legals ho demanen seguint el procediment establert a tal fi, el centre els n'hi facilitarà una còpia, de conformitat amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades personals.

Tot el material que hagi pogut contribuir a determinar la qualificació dels alumnes, proves escrites, treballs i qualsevol altra producció dels alumnes, s'ha de conservar al centre, almenys fins tres mesos després que s'hagin atorgat les qualificacions finals en la convocatòria extraordinària de setembre, excepte si forma part d'una reclamació, en aquest cas s'ha de conservar fins que s'hagi resolt el procés de reclamació.

La correcció dels treballs, les proves, exercicis i d'altres informacions que tinguin incidència en l'avaluació de les distintes matèries no es limitarà a l'expressió d'una qualificació quantitativa, sinó que ha de contenir l'expressió dels errors comesos o l'explicació raonada de la qualificació.

Les proves escrites i altres proves que el professorat cregui oportunes que hagin pogut contribuir a determinar la qualificació dels alumnes, es conservaran en el centre, almenys fins a tres mesos després d'atorgades les qualificacions finals, excepte si formen part de reclamació; en aquest cas es conservaran fins que s'hagi resolt la reclamació. Els professors respectius de cada àrea són els responsables de la conservació i custòdia d'aquests documents, baix la coordinació del cap de departament.

El/la tutor/a és el responsable de proporcionar informació periòdica a les famílies sobre el procés d'aprenentatge dels seus fills i filles, així com l'orientació per a la seva col·laboració en el procés.

La periodicitat i organització de les entrevistes i reunions del tutor amb les famílies les establirà el propi tutor/a en funció de les necessitats de cada alumne/a i/o a petició de les pròpies famílies. A tal fi, tots els tutors disposen d'una hora en la seva distribució horària per atendre aquestes entrevistes amb famílies.

La programació general del centre preveu una reunió col·lectiva del tutor/a amb les famílies a començament de cada curs escolar.

Tot i això qualsevol professor haurà d'atendre les possibles consultes dels pares en aquest aspecte.

Els tutors i la resta de professorat, procuraran tenir una comunicació fluida amb els/les alumnes/as i amb les seves famílies per tal de facilitar la informació que requereixen entorn a la seva avaluació.

Aquesta comunicació es pot dur a terme mitjançant informes escrits, entrevistes individuals, reunions col·lectives i/o altres mitjans que es considerin oportuns.

Després de cada sessió d'avaluació o quan es produeixin circumstàncies que ho aconsellin, el tutor informarà per escrit a les famílies, amb la finalitat d'informar-los sobre la seva evolució escolar i de facilitar la col·laboració. Aquesta informació es farà a través d'un butlletí en el que figuraran les qualificacions obtingudes en les diferents àrees o matèries. A més a més, quan es tracti de l'avaluació final ordinària o de l'extraordinària, el butlletí inclourà també la decisió sobre la seva promoció i titulació, si és el cas. Els alumnes hauran de tornar i donar al seu tutor/a els butlletins degudament signats pels pares.

Els alumnes que compleixin els requisits per poder-se presentar a les proves extraordinàries rebran informació d'aquest fet a través del seu programa de recuperació individualitzat, en el que s'inclouran les activitats de recuperació que han de dur a terme d'acord amb la programació didàctica de cada matèria.

Els alumnes, les seves famílies o tutors legals, rebran un consell orientador en finalitzar tots i cadascun dels cursos de la ESO.

5.8. SOBRE LES POSSIBLES RECLAMACIONS

L'alumnat o els seus representants legals podran presentar reclamacions al llarg del curs sobre les qualificacions obtingudes d'acord amb la normativa vigent.

Quant a les reclamacions a les qualificacions relatives a exàmens i activitats concretes realitzades al llarg del curs, si no es resolen directament entre professor i alumne/a afectat, es presentarà al tutor, que les traslladarà al departament corresponent per tal que s'estudiïn. Tot això abans que es produeixin les sessions d'avaluació. En tot cas la resolució definitiva correspondrà al professor/a. L'existència de la reclamació i la resolució adoptada es faran constar al llibre d'actes del departament i es comunicaran a la sessió d'avaluació del grup corresponent.

Si, excepcionalment, després de la sessió d'avaluació cal fer alguna modificació de qualificació en alguna matèria, caldrà realitzar-la en sessió d'avaluació extraordinària. Els alumnes o els seus representants legals podran presentar reclamacions a les qualificacions finals davant el cap d'estudis del centre en el termini de dos dies hàbils a partir d'aquell en que es va produir la comunicació. El cap d'estudis facilitarà a l'alumnat i les famílies la sol·licitud de reclamació perquè l'emplenin i li donin registre d'entrada en la Secretaria de l'institut.

El cap d'estudis traslladarà la sol·licitud de revisió al cap de departament didàctic responsable de l'àrea, la qualificació de la qual és objecte de la reclamació i també informará del fet al tutor del grup al qual pertany l'alumne afectat. Si la reclamació fa referència a la decisió de titulació, la traslladarà directament al tutor del grup. Els departaments didàctics resoldran la reclamació i elaboraran un informe que inclourà, de manera preceptiva, la decisió de modificació o ratificació de la qualificació que ha estat objecte de reclamació els motius pels quals s'ha adoptat aquesta decisió. El cap de departament traslladarà l'informe al cap d'estudis, que comunicarà per escrit a l'alumne, als seus pares o tutors i al tutor del grup la determinació adoptada. En el llibre d'actes del departament ha de quedar constància d'aquestes actuacions.

Si la reclamació fa referència a la decisió de titulació, el cap d'estudis traslladarà la sol·licitud al tutor que reunirà a l'equip docent i seguint el mateix procediment anterior, prendrà una decisió sobre la reclamació formulada. Igualment la decisió serà comunicada al cap d'estudis i traslladada als pares en la mateixa forma que s'ha fet a l'apartat anterior. En aquest cas, es comunicarà als pares la possibilitat de presentar recurs davant la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació del Professorat. El tutor aixecarà acta de la reunió en la qual es farà constar, explícitament, la decisió adoptada.

5.9. ASSISTÈNCIA I AVALUACIÓ

Els alumnes en cap cas poden abandonar una assignatura, es considerarà abandonament d'una assignatura el fet de faltar de forma reiterada a les classes d'una àrea o matèria, sense causa major (20% de les hores lectives en un trimestre), no presentar-se de manera deliberada a les proves d'avaluació de la convocatòria ordinària i a les proves extraordinàries de setembre, no entregar els treballs o tasques que els departaments encarreguen a l'alumne ni les feines extraordinàries de l'estiu, presentar-se als exàmens de juny o setembre i deixar l'examen en blanc o obtenir una qualificació entre zero i u, mantenir una actitud molt negativa, sense esforç ni dedicació a l'assignatura, impossibilitant obtenir els objectius de l'assignatura i l'adquisició de les competències bàsiques.

Els professors tenen l'obligació d'informar al tutor de cada grup davant la possibilitat d'abandonament de l'assignatura. Prefectura d'estudis lliurarà una comunicació a l'alumne i als seus pares o mares, que signaran, per deixar constància que la comunicació els ha estat lliurada (justificant de recepció), detallant els dies i hores, matèries implicades i els motius de l'abandonament. Aquesta comunicació es farà en el termini més breu possible des de la detecció del problema. Perquè es qualifiqui com abandonament l'actuació davant una determinada assignatura, caldrà que s'hagi comunicat la situació a la família almenys dues ocasions, signant els pares o l'alumne el corresponent justificant de recepció.

En cas d'abandonament l'alumne perdrà el dret d'avaluació contínua, dret que podria recuperar a criteri del departament corresponent si s'observa un canvi positiu d'actitud i realitzant els treballs assignats per aquest fi.

L'alumne que perdi el dret d'avaluació contínua s'haurà d'examinar a final de curs, el mes de juny, per tal de superar positivament l'assignatura, segons els criteris que adopti cada departament. Aquests criteris es recolliran a la programació didàctica i seran donats a conèixer als alumnes a principi de curs.

L'alumnat que falti a alguna prova d'avaluació formativa o sumativa, haurà de presentar el justificant dins el període de tres dies des que es va produir l'absència. Si no es presenta el justificant dins el

període establert es perd automàticament el dret a la realització de la prova. Els departaments didàctics hauran de preveure en les seves programacions didàctiques les mesures oportunes de recuperació en aquests casos.

5.10. SOBRE L'AVUACIÓ DELS ALUMNES DE PMAR

L'avaluació dels alumnes que cursen un programa PMAR té com a referent fonamental les competències, els objectius, els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluable a l'ESO.

Les matèries del programa PMAR seran avaluades de forma independent, encara que organitzativament es poden agrupar en àmbits, tot respectant els continguts, estàndards d'aprenentatge avaluable i criteris d'avaluació de totes les matèries agrupades. Si es fa l'avaluació per àmbits, la qualificació d'aquest es farà correspondre a cadascuna de les matèries que el formen. Això implica que si un alumne no supera l'àmbit lingüístic i social o l'àmbit científic i matemàtic, es comptabilitzarà com si no hagués superat tres matèries per cadascun d'aquests àmbits. Si l'àmbit no superat és l'àmbit pràctic, es comptabilitzarà com si no hagués superat dues matèries. En el cas que l'àmbit no superat sigui l'àmbit de llengües estrangeres, es comptabilitzarà com si no hagués superat una matèria.

La promoció dels alumnes que cursen un PMAR es durà a terme en les mateixes condicions que per a la resta d'alumnes de l'etapa.

Quan un alumne s'incorpora a un programa de PMAR amb matèries pendents de cursos anteriors no les ha de recuperar. Això no obstant, per tal de millorar la nota mitjana de l'etapa, l'alumnat les pot recuperar d'acord amb el que s'estableix en el corresponent programa de recuperació de la/les matèria/es pendent/s.

La recuperació de les àrees o matèries pendents que pertanyien a un programa PMAR seran avaluades pel professorat que les imparteix en aquell curs. Les àrees o matèries no superades que no es realitzin aquell curs seran avaluades pels caps de departaments didàctics corresponents.

Els alumnes no poden sortir del PMAR durant el curs escolar. Una vegada acabat el curs escolar i de forma excepcional, un alumne, amb el consentiment dels pares o tutors, pot decidir abandonar el PMAR. També de forma excepcional i en acabar el curs escolar l'equip docent podrà decidir treure un alumne del PMAR. En aquest darrer cas, s'haurà d'haver constatat la falta d'estudi d'esforç de l'alumne. A més el tutor haurà d'haver informat prèviament per escrit els pares o tutors legals d'aquesta situació i advertir-los que si persisteix, l'alumne haurà de sortir del programa en acabar el curs. Aquesta informació s'ha de donar, com a tard, en finalitzar la segona avaluació ordinària.

Els àmbits o matèries de tercer de PMAR pendents de superar s'han de comptabilitzar als efectes de promoció o titulació en tots els cursos.

5.11. SOBRE L'AVALUACIÓ DELS ALUMNES N E S E

L'avaluació de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu s'ha de regir pels mateixos referents establerts per a la resta d'alumnes. Aquesta avaluació és competència de l'equip docent, assessorat pel departament d'orientació del centre. S'establiran les mesures més adequades perquè les condicions de realització de les avaluacions s'adaptin a les necessitats dels alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu.

L'avaluació de l'alumnat amb necessitats específica de suport educatiu que cursi una o més matèries amb adaptacions curriculars significatives s'ha de fer d'acord amb els objectius, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge que figurin en les seves adaptacions curriculars individualitzades.

Aquesta avaluació es realitzarà de forma coordinada entre el professorat titular de l'àrea o matèria i el professorat que realitza el suport educatiu. Els instruments i procediments d'avaluació de cadascun d'aquests programes s'especificaran en les seves programacions.

L'avaluació de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu associades a la seva incorporació tardana al sistema educatiu es realitzarà per part dels professors de suport PALIC en coordinació amb el professors respectius de cada àrea per les quals rep aquest suport. Aquesta avaluació es realitzarà en funció dels objectius, continguts i criteris d'avaluació establerts a l'ACI significativa establerta per a l'alumne/a que segueix el programa de suport.

Les famílies dels alumnes d'incorporació tardana rebran informació de l'avaluació dels seus fills a través del butlletí de qualificacions, en el que es faran constar les àrees que figuren a la seva ACI particular amb indicació del progrés seguit a cadascuna d'elles.

Les famílies de l'alumnat amb adaptacions curriculars significatives seran informades de l'aplicació d'aquestes. Expressaran per escrit estar assabentats d'aquesta circumstància, signant l'informe individual NESE que ha de ser emplenat pel professorat tutor amb l'ajuda del departament d'orientació.

5.12. SOBRE L'AVALUACIÓ DELS ALUMNES DE PRAQ

L'avaluació dels alumnes que participin en aquest programa s'ha d'ajustar al que s'estableixi amb caràcter general per a l'etapa de l'educació secundària obligatòria; en particular, als criteris d'avaluació que s'apliquin al quart curs d'aquesta etapa.

L'avaluació serà individualitzada, contínua i integradora, el referent de l'avaluació seran els objectius generals d'etapa i els criteris d'avaluació establerts en cada matèria del programa de reforçament, d'acord amb les adaptacions que per a cada alumne s'hagin decidit. L'avaluació serà realitzada pel conjunt dels professors que imparteixen ensenyances a l'alumne, coordinats pel professor tutor. Quan el progrés de l'alumne no respongui als objectius prevists en el programa de reforçament, es prendran les mesures educatives oportunes. Si en acabar el programa l'alumne ha assolit globalment els objectius i competències bàsiques, per l'avaluació de totes les àrees cursades, rebrà el títol de Graduat en Educació Secundària.

En acabar el programa es formularà el Consell Orientador, sobre el futur acadèmic i professional de l'alumne, de caràcter confidencial i no prescriptiu.

L'avaluació del programa ha de ser interna i externa:

En la memòria anual de la programació general anual, dins l'apartat de seguiment i avaluació anual del pla d'atenció a la diversitat, s'ha de dedicar un apartat específic al PRAQ, en el qual s'han de recollir els resultats acadèmics dels alumnes que hi han participat i les conclusions dels òrgans col·legiats del centre sobre el progrés dels alumnes i el funcionament del programa.

El Departament d'Inspecció Educativa, en l'àmbit de les seves competències, ha de supervisar el desenvolupament del PRAQ, ha de dur a terme l'avaluació externa dels resultats i ha de proposar al centre que revisi el programa, en el cas que sigui necessari.

El Departament d'Inspecció Educativa ha d'elaborar un informe d'avaluació del PRAQ de cada centre al final de cada curs escolar, que ha d'eleva a la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres i en el qual ha de proposar que el programa continuï o no.

5.13. SOBRE L'AVALUACIÓ DELS ALUMNES DE FORMACIÓ PROFESSIONAL BÀSICA.

L'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat té com a finalitat conèixer el nivell d'adquisició de les competències assolides per cada un dels alumnes. S'ha de fer mitjançant un procés d'avaluació

contínua que s'ha d'adaptar a les necessitats de l'alumne o alumna i ha de partir de la situació inicial d'aquest.

L'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes ha de ser formativa i integradora. S'ha de fer per mòduls professionals, d'acord amb el que preveu l'article 23 del Reial decret 127/2014, de 28 de febrer. Ha de prendre com a referència els objectius, expressats en resultats d'aprenentatge, i els criteris d'avaluació de cada un dels mòduls professionals, així com també els objectius generals del cicle formatiu. S'han d'avaluar els resultats esperats en la situació d'aprenentatge en relació amb les competències professionals, personals, socials i amb les competències per a l'aprenentatge permanent que s'han d'aconseguir d'acord amb cadascun dels mòduls del títol corresponent.

Els criteris i els procediments d'avaluació han de ser públics i coneguts per l'alumnat per orientar-ne l'esforç en l'assoliment de les competències.

L'avaluació s'ha d'adequar a les necessitats i l'evolució dels alumnes, especialment de les persones en situació de discapacitat. Per a aquestes persones, els processos d'avaluació s'han d'adequar a les mesures metodològiques d'atenció a la diversitat de les quals hagin pogut ser objecte i se'ls ha de garantir l'accessibilitat a les proves d'avaluació perquè hi puguin participar de forma no discriminatòria. Els aspectes indicats en els punts anteriors s'han d'incloure en la concreció curricular de cada mòdul.

El mòdul de Tutoria no s'ha d'avaluar ni qualificar.

El mòdul de Formació en centres de treball s'avalua separadament de la resta de mòduls del cicle i es qualifica en termes d'*apte* o *no apte*, o bé pot rebre la qualificació d'*exempt*. La qualificació per a la resta dels mòduls professionals és numèrica, entre 0 i 10, sense decimals.

Es considera superat un mòdul que requereix avaluació quan se n'ha obtingut una qualificació positiva. També es pot superar un mòdul per convalidació, d'acord amb la normativa que ho permeti. Els mòduls convalidats es qualifiquen amb l'expressió "convalidat-5". Es consideren positives les qualificacions iguals o superiors a cinc i la qualificació d'*apte* o d'*exempt* per al mòdul de Formació en centres de treball.

Els mòduls professionals que per raons diferents a la renúncia a la convocatòria no hagin estat qualificats han de constar amb l'expressió "no qualificat".

Els mòduls professionals que s'hagin superat en un altre cicle formatiu que tinguin un codi i una denominació idèntics han de constar amb l'expressió "qualificat anteriorment", i s'ha de traslladar la mateixa qualificació obtinguda amb anterioritat al cicle que es cursa actualment. Aquest trasllat de qualificació no comporta una convalidació de mòduls.

La qualificació obtinguda en un mòdul professional superat és traslladable a qualsevol dels cicles de formació professional bàsica en els quals estigui inclòs, excepte la del mòdul de Formació en centres de treball.

La superació del cicle formatiu requereix la qualificació positiva en tots els mòduls que en formen part.

En el cas dels ensenyaments cursats a distància, l'avaluació final de cada un dels mòduls professionals exigeix la superació de proves presencials en centres autoritzats que assegurin l'assoliment dels resultats d'aprenentatge, i s'ha d'harmonitzar amb els processos d'avaluació que es desenvolupin al llarg del curs.

L'avaluació dels mòduls professionals inclosos en els programes formatius desenvolupats en alternança amb empreses l'ha de fer el professor o professora responsable del mòdul, amb la col·laboració del tutor o tutora del centre docent i els tutors de l'empresa.

Quan un mòdul s'imparteix mitjançant unitats formatives diferenciades, per obtenir la qualificació del mòdul cal calcular la mitjana numèrica ponderada de les qualificacions obtingudes en cadascuna de les unitats formatives diferenciades. Per fer el càlcul de la qualificació mitjana ponderada és necessari que l'alumne hagi obtingut una qualificació de tres o més en cadascuna de les unitats formatives diferenciades en què es divideix el mòdul. La ponderació es fa en funció de les hores que corresponen a cada unitat formativa diferenciada respecte de les hores totals assignades al mòdul. La qualificació mitjana ponderada obtinguda s'ha d'arrodonir al nombre sencer més proper.

Els alumnes que tinguin una qualificació negativa en el mòdul de Comunicació i societat I tenen superat aquest mòdul amb una qualificació de cinc si superen el mòdul de Comunicació i societat II.

Els alumnes que tinguin una qualificació negativa en el mòdul de Ciències aplicades I tenen superat aquest mòdul amb una qualificació de cinc si superen el mòdul de Ciències aplicades II.

La qualificació final del cicle formatiu és la mitjana aritmètica de tots els mòduls que tenen qualificació numèrica, inclosos els mòduls convalidats. En el càlcul, per tant, no es tenen en compte les qualificacions d'*apte* ni d'*exempt*. Del resultat del càlcul s'ha d'agafar la part sencera i les dues primeres xifres decimals. Si el resultat de l'operació aritmètica dóna lloc a més decimals, s'ha d'arrodonir a la centèsima més pròxima i, en cas d'equidistància, a la superior. Si com a resultat de convalidacions, tots els mòduls professionals es qualifiquen amb expressions literals, la qualificació final del cicle formatiu és 5,00.

A més de les qualificacions numèriques dels mòduls professionals, en els documents d'avaluació es poden consignar les expressions o abreviacions següents: Exempt: X. Convalidat: C-5, essent 5 la qualificació que s'ha de tenir en compte per calcular la qualificació mitjana. Renúncia (a la convocatòria): R. No qualificat: NQ. Qualificat anteriorment: QA, amb la qualificació numèrica que va obtenir quan el va cursar. Baixa voluntària: BV. Baixa d'ofici: BO.

El tutor dels alumnes a l'empresa ha de col·laborar amb el professor tutor del mòdul de Formació en centres de treball per avaluar el mòdul de Formació en centres de treball.

L'equip docent ha de preveure una segona convocatòria d'avaluació del mòdul de Formació en centres de treball per als alumnes que hagin obtingut una avaluació negativa en aquest mòdul en la sessió d'avaluació final del mes de juny i per als alumnes que l'hagin cursat en un període no ordinari i no l'hagin superat. Per a la segona convocatòria, s'ha de preveure que les pràctiques s'iniciïn al més aviat possible.

En cas que el mòdul de Formació en centres de treball s'organitzi en dues unitats formatives, perquè es consideri superat el mòdul l'alumne o alumna ha d'obtenir la qualificació d'*apte* en ambdues unitats, d'*apte* en una i d'*exempt* en l'altra o d'*exempt* en cadascuna de les dues unitats.

Per als aspectes relatius a l'avaluació del mòdul de Formació en centres de treball que no es preveuen en aquest article i per organitzar períodes no ordinaris de realització del mòdul, s'ha de tenir en compte allò que estableix per a la resta de cicles formatius l'Ordre del conseller d'Educació i Cultura de 15 de juny de 2010 per la qual es regulen les pràctiques formatives en centres de treball, a les Illes Balears.

S'ha de fer una avaluació inicial sobre les actituds, les capacitats i els coneixements dels alumnes a l'inici de la formació que correspon al mòdul per afavorir el caràcter individualitzat del procés d'ensenyament i aprenentatge de cadascú.

Durant el curs, cada professor ha de fer el seguiment i recollir les dades per a l'avaluació dels mòduls o les unitats formatives de durada inferior que imparteixi, deixant constància per escrit dels resultats en les reunions que l'equip docent mantengui periòdicament amb aquesta finalitat i que ha de coordinar el professor tutor del grup. A les sessions d'avaluació s'ha d'avaluar, a més, l'actitud de cadascun dels alumnes.

L'avaluació contínua ha de permetre un control sistemàtic del rendiment de cada alumne o alumna i de l'adaptació d'aquest a les estratègies d'ensenyament per tal d'anar adequant els objectius i la metodologia al ritme de la classe i de l'alumne considerat individualment.

L'avaluació final del primer curs ha de permetre obtenir informació sobre el nivell de consecució dels objectius de cada mòdul i la possibilitat de promoció o no dels alumnes. En el segon curs, a més, abans de l'accés dels alumnes al mòdul de Formació en centres de treball, s'ha d'avaluar el nivell de consecució dels objectius generals del cicle. Així mateix, l'avaluació final ha d'incloure l'avaluació de la pràctica docent de cada professor, la qual ha de prendre en consideració els resultats dels alumnes que hagin finalitzat el curs i la seva progressió personal i acadèmica, per modificar, si escau, la programació i la metodologia en els cursos vinents.

Les proves i les dades obtingudes en l'avaluació final no haurien d'invalidar les dades obtingudes durant l'avaluació contínua. Aquestes han d'ajudar a decidir sobre les parts que un alumne o alumna necessita reforçar o recuperar i han de permetre que l'equip educatiu del curs pugui prendre en consideració la promoció de curs o l'accés al mòdul de Formació en centres de treball per a cada alumne.

La constatació per part de l'equip docent del fet que un alumne o alumna presenta un comportament inadequat o una actitud negativa que no li permet tenir un aprofitament acadèmic adequat s'ha de fer constar en les actes de la sessió d'avaluació corresponent.

L'alumne o alumna ha de rebre una comunicació fefaent de la detecció d'aquesta actitud i les conseqüències de mantenir-la tan aviat com es detecti. A la comunicació s'ha d'indicar el termini posterior a la comunicació durant el qual l'equip docent ha de constatar el canvi d'actitud de l'alumne per tal que no es produeixin les situacions que figuren en els punts posteriors d'aquest article.

Els alumnes menors de 16 anys que mantinguin aquesta actitud una vegada feta la comunicació que figura en el punt segon d'aquest article perden el dret a l'avaluació contínua del mòdul.

L'avaluació negativa de l'actitud també pot comportar que no es consideri superat el mòdul corresponent.

Als alumnes més grans de 16 anys que mantinguin aquesta actitud una vegada feta la comunicació que figura en el punt segon d'aquest article se'ls ha de donar de baixa en el mòdul o mòduls corresponents. S'ha de fer servir el procediment que es preveu en l'article 26 d'aquestes instruccions.

S'han de fer tres sessions d'avaluació durant el primer curs dels cicles que s'imparteixen amb una organització temporal ordinària. En la sessió d'avaluació de final de curs s'ha de decidir la promoció dels alumnes. En general, la sessió d'avaluació de final de curs es fa durant el mes de juny. A més, s'ha de fer una sessió d'avaluació al setembre només per als alumnes que tenen pendent de superar mòduls del primer curs. Si els alumnes superen al setembre els mòduls pendents i queden en condicions d'accedir al segon curs, han de promocionar decurs.

Durant el segon curs dels cicles, cal que es faci una sessió d'avaluació final dels mòduls impartits en la qual, a més, es determini quins alumnes es troben en condicions d'accedir al mòdul de Formació en centres de treball. En aquesta sessió d'avaluació es pot fer la proposta de títol per als alumnes que tinguin tots els mòduls superats i, a més, tinguin concedida l'exempció total de fer el mòdul de Formació en centres de treball. Els alumnes que hagin obtingut una avaluació final negativa en algun dels mòduls del segon curs i no hagin pogut accedir a Formació en centres de treball tenen una segona convocatòria del mòdul suspès al mes de juny. En la sessió d'avaluació de la segona convocatòria, a més d'avaluar els mòduls suspesos, s'ha de decidir quins alumnes passen a fer el mòdul de Formació en centres de treball.

En els ensenyaments que s'imparteixen amb una organització temporal ordinària, al mes de juny s'ha de fer la sessió d'avaluació final del mòdul de Formació en centres de treball per als alumnes que l'hagin cursat.

S'ha de fer una sessió d'avaluació expressament per als alumnes que cursin el mòdul de Formació en centres de treball en segona convocatòria.

Quan en la sessió d'avaluació del mòdul de Formació en centres de treball, l'alumne o alumna n'obté una avaluació positiva, aquesta sessió d'avaluació també es considera avaluació final del cicle per a aquest alumne i s'hi ha de calcular la qualificació mitjana del cicle formatiu.

D'acord amb allò que preveu l'article 23.4 del Reial decret 127/2014, de 28 de febrer, els alumnes dels cicles formatius de formació professional bàsica que cursen el cicle en règim presencial i amb una organització temporal ordinària poden promocionar al segon curs quan els mòduls professionals associats a unitats de competència pendents no superin el 20 % de l'horari setmanal.

Els alumnes que promocionen al segon curs s'han de matricular en els mòduls pendents del primer curs. Per recuperar els mòduls pendents, els poden cursar presencialment si hi ha compatibilitat horària amb els mòduls del segon curs o bé es poden recuperar els continguts no superats de forma no presencial si l'equip educatiu considera que aquesta és una opció millor. No se'ls ha de considerar alumnes repetidors a l'efecte del procediment d'admissió als cicles formatius de formació professional bàsica.

Els centres docents han d'organitzar el programa de recuperació dels mòduls no superats, que ha de contenir les activitats de recuperació i d'avaluació dels mòduls professionals pendents i els aspectes d'organització necessaris perquè es puguin dur a terme.

Els alumnes que cursen un cicle formatiu de formació professional bàsica en règim presencial i amb una organització temporal ordinària disposen d'un màxim de quatre anys acadèmics per obtenir la titulació corresponent. Poden repetir cadascun dels cursos que formen el cicle una única vegada, sense que superin el termini màxim de permanència indicat. Excepcionalment, es pot autoritzar una

repetició d'un dels cursos una segona vegada, amb un informe previ favorable de l'equip docent que atén l'alumne.

En cas que els alumnes hagin de repetir un curs, només han de cursar els mòduls suspesos.

Els documents del procés d'avaluació dels ensenyaments de formació professional són l'expedient acadèmic de l'alumne, les actes d'avaluació i els informes d'avaluació individualitzats. Els informes d'avaluació i els certificats acadèmics garanteixen la mobilitat de l'alumnat.

Quan els mòduls s'organitzin en unitats formatives, aquestes unitats es poden certificar. En aquest cas, la certificació té validesa en l'àmbit de les Illes Balears. La superació de totes les unitats formatives que formen el mòdul professional dóna dret a la certificació d'aquest mòdul, amb validesa a tot el territori nacional.

5.14. SOBRE L'AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT DE CICLES FORMATIUS.

Pel que fa al cicle formatiu de grau mitjà de conductor d'activitats físiques en el medi natural, l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat del Cicle Formatiu serà contínua i es realitzarà a cada un dels mòduls en que es trobi matriculat l'alumne

Durant el curs acadèmic es realitzaran exàmens parcials alliberadors de matèria en cadascun dels trimestres, a més d'un examen final en cada mòdul durant la primera setmana de juny (avaluació final ordinària).

Durant l'avaluació final ordinària l'alumnat amb dret a l'avaluació contínua (menys del 15 % de les hores de la càrrega lectiva del mòdul amb faltes injustificades) s'examinarà de les avaluacions parcials anteriors no superades.

Per aquells alumnes que no superin un mòdul per la via de parcials alliberadors o per l'avaluació final ordinària, s'oferirà una convocatòria d'avaluació final extraordinària durant la darrera setmana de juny (avaluació final extraordinària). Només podran accedir a la convocatòria de l'avaluació final extraordinària els alumnes que hagin superat 630 hores, de les 960 hores lectives de tots els mòduls del primer curs), durant la convocatòria de l'avaluació final ordinària. En cas de no superar un mòdul en aquesta convocatòria extraordinària, el mòdul s'haurà de cursar de nou i no es guardarà cap nota parcial per al curs següent.

Avaluacions 1r, 2n i tercer trimestre (exàmens parcials ordinaris alliberadors de matèria):

Son parcials alliberadors de matèria. Es poden presentar els alumnes amb dret a l'avaluació contínua, que compleixin el requisit de no superar el 15% de faltes injustificades d'assistència a les classes realitzades al centre, i a les sortides o al centre d'hípica, en cadascun dels mòduls.

Normes generals dels exàmens:

-L'alumne que copia en un examen parcial, el suspendrà i necessàriament haurà de presentar-se a l'examen final.

-L'alumne que arribi tard a un examen, no podrà incorporar-se al mateix si un altre company ja ha acabat i ha sortit de l'aula. El temps perdut pel retard no es podrà compensar fora de l'horari previst per a l'examen.

Especificitat del mòdul d'anglès: el mòdul d'anglès, al tractar-se de l'aprenentatge d'una llengua, té un sistema d'avaluació diferent que serà explicat pel professor del mòdul

És una prova que es realitza amb posterioritat a la prova del parcial alliberador de matèria del tercer trimestre. L'alumne s'examinarà de tots els continguts del curs. En cas de mantenir el dret a l'avaluació contínua i d'haver superat positivament alguns dels parcials alliberadors de matèria, se li

guardarà la nota obtinguda. En cas d'haver suspès algun parcial alliberador de matèria s'haurà de tornar examinar dels continguts inclosos en el parcial suspès.

A la prova de l'avaluació final ordinària es poden presentar tots els alumnes, inclosos els que no han complert els requisits d'assistència i han perdut el dret a l'avaluació contínua. Aquests alumnes s'examinaran dels continguts de tot el curs, de cada un dels mòduls.

Avaluació final extraordinària (segona setmana de juny).

Seguint la normativa vigent, només podran accedir a la convocatòria de l'avaluació final extraordinària els alumnes que hagin superat 630 hores, de les 960 hores lectives de tots els mòduls del primer curs), durant la convocatòria de l'avaluació final ordinària.

L'examen serà de tots els continguts del mòdul, incloent primer, segon i tercer trimestre. No es guarden continguts superats durant l'avaluació final ordinària ni durant parcials alliberadors de matèria

En cas de no superar un mòdul en aquesta convocatòria extraordinària, el mòdul s'haurà de cursar de nou i no es guardarà cap nota parcial per al curs següent.

L'avaluació dels mòduls es realitzarà a partir dels objectius terminals previstos en cadascun.

L'avaluació dels mòduls lectius es qualificarà de l'1 al 10 sense decimals. Es consideraran positives les qualificacions iguals o superiors a 5 i negatives les restants.

Els criteris d'avaluació dels mòduls estaran determinats per la tipologia de cadascun d'ells.

Així, la importància dels continguts de conceptes, procediments i actituds variarà segons els criteris que comunicarà el professor

Es considera abandó manifest d'un mòdul quan es donen les següents situacions: actitud negativa, falta d'interès, no portar el material a classe, no lliurar les tasques requerides, no realitzar les tasques de contingut pràctic, actitud passiva, provocativa o agressiva.

L'avaluació del mòdul de FCT és realitzarà a partir dels objectius terminals, de les activitats formatives de referència, i dels criteris generals d'avaluació establerts en el Currículum del Cicle Formatiu.

L'avaluació del mòdul de FCT serà contínua, durant l'estada de l'alumne/a en l'empresa. El tutor de FCT comentarà amb l'alumne/a la valoració que aquest fa de les característiques de la formació pràctica que realitza per tal de vetllar per la seva idoneïtat i corregir, si cal, les possibles deficiències.

En acabar el període de formació pràctica de cada alumne/a, el tutor de FCT demanarà al responsable de l'empresa l'avaluació, la qual serà tinguda en compte en l'avaluació final.

La FCT es qualificarà amb una única nota formulada en termes d'APTE o NO APTE.

Per superar el cicle formatiu cal que tots els mòduls tinguin qualificació positiva, i cal haver obtingut la qualificació d'apte en el mòdul de FCT.

La qualificació final del cicle serà la mitjana ponderada per les hores respectives de la qualificació dels mòduls (tindran més pes els mòduls de més hores de durada), amb una sola xifra decimal.

La superació dels ensenyaments de formació professional de Grau Mitja dóna dret a l'obtenció del títol de Tècnic en conducció d'activitats físicoesportives en el medi natural, de la corresponent professió.

El títol s'obté quan l'alumne ha estat qualificat com a APTE en el mòdul de les FCT, que com a norma general es fa durant la darrera setmana de desembre de 2019.

Pel que fa a l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat del Cicle Formatiu de grau superior de tècnic en animació d'activitats esportives. serà contínua i es realitzarà a cada un dels mòduls en que es trobi matriculat l'alumne

Durant el curs acadèmic es realitzaran exàmens parcials alliberadors de matèria en cadascun dels trimestres, a més d'un examen final en cada mòdul durant el mes de juny (avaluació final ordinària). Durant l'avaluació final ordinària l'alumnat amb dret a l'avaluació contínua (menys del 15 % de les hores de la càrrega lectiva del mòdul amb faltes injustificades) s'examinarà de les avaluacions parcials anteriors no superades.

L'alumnat que no es pugui presentar a les proves parcials alliberadores de matèria, per haver excedit el 15 % de les hores de la càrrega del mòdul, s'haurà de presentar a l'avaluació final ordinària, durant el més de juny

Aquestes són les dues opcions que existeixen per superar cadascun dels mòduls del cicle.

Per aquells alumnes que no superin un mòdul per alguna d'aquestes dues vies, s'oferirà una convocatòria d'avaluació final extraordinària durant el mes de setembre (avaluació final extraordinària). Només podran accedir a la convocatòria de l'avaluació final extraordinària els alumnes que hagin superat 630 hores, de les 960 hores lectives de tots els mòduls del primer curs), durant la convocatòria de l'avaluació final ordinària.

En cas de no superar un mòdul en aquesta convocatòria extraordinària, el mòdul s'haurà de cursar de nou i no es guardarà cap nota parcial per al curs següent.

Avaluacions 1r, 2n i tercer trimestre (exàmens parcials ordinaris alliberadors de matèria):

Son parcials alliberadors de matèria. Es poden presentar els alumnes amb dret a l'avaluació contínua, que compleixin els següents requisits:

- a) Alumnat que hagi participat en com a mínim el 66 % de les hores de formació pràctica dels mòduls pràctics
- b) Alumnes que no superin el 15% de faltes injustificades d'assistència. Normes general dels exàmens:

-L'alumne que copia en un examen parcial, el suspendrà i necessàriament haurà de presentar-se a l'examen final.

-L'alumne que arribi tard a un examen, no podrà incorporar-se al mateix si un altre company ja ha acabat i ha sortit de l'aula. El temps perdut pel retard no es podrà compensar fora de l'horari previst per a l'examen.

5.1.1.2. Avaluació final ordinària (durant el mes de juny).

És una prova que es realitza amb posterioritat a la prova del parcial alliberador de matèria del tercer trimestre. L'alumne s'examinarà de tots els continguts del curs. En cas de mantenir el dret a l'avaluació contínua i d'haver superat positivament alguns dels parcials

alliberadors de matèria, se li guardarà la nota obtinguda. En cas d'haver suspès algun parcial alliberador de matèria s'haurà de tornar examinar dels continguts inclosos en el parcial suspès.

L'alumne que hagi superat positivament els tres parcials alliberadors de matèria, si ho desitja podrà presentar-se a la prova de l'avaluació final ordinària per pujar nota.

A la prova de l'avaluació final ordinària es poden presentar tots els alumnes, inclosos els que no han complert els requisits d'assistència i han perdut el dret a l'avaluació contínua. Aquests alumnes s'examinaran dels continguts de tot el curs, de cada un dels mòduls.

Seguint la normativa vigent, només podran accedir a la convocatòria de l'avaluació final extraordinària els alumnes que hagin superat 630 hores, de les 960 hores lectives de tots els mòduls del primer curs), durant la convocatòria de l'avaluació final ordinària.

L'examen serà de tots els continguts del mòdul, incloent primer, segon i tercer trimestre. No es guarden continguts superats durant l'avaluació final ordinària ni durant parcials alliberadors de matèria

En cas de no superar un mòdul en aquesta convocatòria extraordinària, el mòdul s'haurà de cursar de nou i no es guardarà cap nota parcial per al curs següent.

En cas de que l'alumne no pugui assistir a classe, ja que es troba cursant els mòduls del segon curs, el professor comunicarà a l'alumne les tasques i treballs a realitzar i les dades de les avaluacions. La primera convocatòria coincidirà amb la junta de la primera avaluació, i la segona amb la junta de la segona avaluació.

L'avaluació dels mòduls es realitzarà a partir dels objectius terminals previstos en cadascun.

L'avaluació dels mòduls lectius es qualificarà de l'1 al 10 sense decimals. Es consideraran positives les qualificacions iguals o superiors a 5 i negatives les restants.

Els criteris d'avaluació dels mòduls estaran determinats per la tipologia de cadascun d'ells.

Així, la importància dels continguts de conceptes, procediments i actituds variarà segons els criteris que comunicarà el professor

Es considera abandó manifest d'un mòdul quan es donen les següents situacions: actitud negativa, falta d'interès, no portar el material a classe, no lliurar les tasques requerides, no realitzar les tasques de contingut pràctic, actitud passiva, provocativa o agressiva.

L'avaluació del mòdul de FCT és realitzarà a partir dels objectius terminals, de les activitats formatives de referència, i dels criteris generals d'avaluació establerts en el Currículum del Cicle Formatiu.

L'avaluació del mòdul de FCT serà contínua, durant l'estada de l'alumne/a en l'empresa. El tutor de FCT comentarà amb l'alumne/a la valoració que aquest fa de les característiques de la formació pràctica que realitza per tal de vetllar per la seva idoneïtat i corregir, si cal, les possibles deficiències.

En acabar el període de formació pràctica de cada alumne/a, el tutor de FCT demanarà al responsable de l'empresa l'avaluació, la qual serà tinguda en compte en l'avaluació final.

La FCT es qualificarà amb una única nota formulada en termes d'APTE o NO APTE.

Per superar el cicle formatiu cal que tots els mòduls tinguin qualificació positiva, i cal haver obtingut la qualificació d'apte en el mòdul de FCT.

La qualificació final del cicle serà la mitjana ponderada per les hores respectives de la qualificació dels mòduls (tindran més pes els mòduls de més hores de durada), amb una sola xifra decimal.

La superació dels ensenyaments de formació professional de Grau Superior dóna dret a l'obtenció del títol de Tècnic Superior en Animació d'Activitats Físiques i Esportives

5.15. SOBRE LA PROMOCIÓ I TITULACIÓ

Pel que fa als **critèris de promoció d'ESO**, els alumnes han de promocionar de curs quan tinguin aprovades totes les matèries cursades o tinguin una avaluació negativa en dues matèries com a màxim i han de repetir curs quan tinguin tres matèries suspeses o més o dues matèries quan siguin Català i Matemàtiques o Castellà i Matemàtiques.

De forma excepcional es pot decidir la promoció amb tres matèries suspeses, quan es donin, conjuntament, les condicions següents: que dues de les matèries suspeses no siguin Català i Matemàtiques o Castellà i Matemàtiques. Que l'equip docent consideri que amb les matèries suspeses no impedeixi a l'alumne seguir amb èxit al curs següent i que la promoció beneficiarà la seva evolució escolar. Que s'apliquin les mesures educatives proposades al Consell orientador. Excepcionalment l'equip docent pot decidir que no passin al curs següent els alumnes que cursin matèries amb adaptació curricular significativa.

Es pot autoritzar de forma excepcional la promoció d'un alumne amb avaluació negativa en dues matèries que siguin Matemàtiques i Català o Matemàtiques i Castellà quan l'equip docent consideri que l'alumne pot seguir amb èxit el curs següent, que té expectatives favorables de recuperació i que la promoció beneficiarà la seva evolució acadèmica, sempre que s'apliquin a l'alumne les mesures d'atenció a la diversitat proposades al Consell orientador, d'incorporació a un programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment o a un cicle de formació professional bàsica.

En el còmput de les matèries avaluades negativament s'han de considerar tant les matèries del mateix curs com les dels cursos anteriors. Es consideraran matèries diferents les corresponents a cada curs de l'etapa. Les matèries d'idèntica denominació s'han de computar de manera independent per a cada curs.

L'equip docent ha d'actuar de manera col·legiada en l'adopció de les decisions generals resultants del procés d'avaluació, en cada sessió d'avaluació la qualificació de la matèria és competència del professor titular, les decisions s'han de prendre per consens, en el cas que no n'hi hagi, s'han d'adoptar per majoria simple, en cas d'empat, el vot de qualitat del tutor el dirimeix.

Pel que fa als **critèris de titulació d'ESO** els alumnes que en finalitzar l'etapa hagin assolit els objectius i desenvolupat les competències corresponents obtindran el títol de graduat en educació secundària obligatòria. La proposta de títol es farà constar a l'avaluació ordinària.

Els alumnes que hagin suspès un màxim de dues matèries al llarg de l'etapa obtindran el títol en educació secundària si compleixen que les matèries suspeses no siguin simultàniament Llengua Castellana i Literatura i Matemàtiques o Llengua Catalana i Literatura i Matemàtiques. Els alumnes que hagin suspès un màxim de dues matèries, que no siguin les abans esmentades si compleixen les condicions següents: la nota de cada una de les matèries haurà de ser com a mínim un tres, l'alumne haurà d'haver millorat o mantingut el seu rendiment al llarg del curs, l'alumne ha d'haver tingut una actitud i un comportament adequat, qualsevol altra circumstància de tipus personal o socio-familiar que el tutor consideri adient, haurà d'haver assolit tots els objectius i les competències bàsiques de l'etapa.

L'alumnat que tingui una adaptació curricular significativa i una altra matèria suspesa sempre que aquestes no siguin simultàniament Llengua Castellana i Literatura i Matemàtiques o Llengua Catalana i Literatura i Matemàtiques, es podrà proposar per titular en les dues convocatòries, amb el vist i plau del dos terços del professorat de l'equip docent.

Pel que fa als alumnes de **batxillerat**, promocionaran automàticament al juny amb totes les matèries aprovades, al setembre es pot promocionar a segon curs, amb un màxim de dues assignatures suspeses. Els alumnes podran repetir cada un dels cursos de batxillerat una sola vegada com a màxim, si bé excepcionalment poden repetir un dels cursos una segona vegada, amb un informe previ favorable de l'equip docent.

5.16. SOBRE LA REPETICIÓ

La decisió de repetició de curs s'entendrà com a una mesura de caràcter excepcional, que es prendrà després d'haver esgotat les mesures ordinàries de reforç i suport per resoldre les dificultats d'aprenentatge de l'alumne.

L'alumne que no promocioni ha de romandre un any més al mateix curs. Aquesta mesura se li pot aplicar al mateix curs una sola vegada i dues vegades com a màxim dins l'etapa. Excepcionalment, pot repetir una segona vegada el quart curs si no ha repetit als cursos anteriors de l'etapa.

L'escolarització dels alumnes amb necessitats educatives especials en aquesta etapa es pot prolongar un any més, sempre que això afavoreixi la seva integració socioeducativa. Aquesta decisió l'ha de prendre l'equip docent, assessorat pels serveis d'orientació, després d'haver escoltat el parer dels pares o tutors.

La mesura adoptada de repetir curs s'acompanyarà d'un pla específic personalitzat de repetició orientat a la superació de les dificultats detectades al curs anterior, aquest pla inclourà els següents punts: el disseny de les tutories específiques, com a mínim una vegada per trimestre, el responsable de la tutoria d'aquests alumnes, els objectius del Pla, la planificació de les accions que impliquin l'aprofitament i/o ampliació d'activitats i aprenentatges realitzats el curs anterior, així com les estratègies d'aprenentatge per superar les dificultats i l'avaluació del pla. Els aspectes concrets d'aquest pla s'inclourà en la Programació General Anual del centre, en les programacions didàctiques de cada matèria en l'apartat corresponent d'atenció a la diversitat. Els resultats de l'avaluació del Pla i les propostes de millora per al curs següent s'inclouran a la Memòria anual de cadascuna de les àrees i dels departaments. El tutor del grup en el que l'alumne repeteixi haurà de comunicar en temps i forma a l'alumne i a les famílies, l'aplicació del pla i fer-ne el seguiment.

Pel que fa a la repetició al batxillerat, sense superar el termini màxim per cursar el batxillerat (4 anys consecutius o no), els alumnes que cursen batxillerat poden repetir cada un dels cursos del batxillerat una sola vegada com a màxim, si bé excepcionalment poden repetir un dels cursos una segona vegada, amb l'informe previ favorable de l'equip docent. L'alumne que exhaureixi els quatre anys acadèmics de batxillerat en règim ordinari podrà continuar els estudis en el règim nocturn o a distància.

Els alumnes que cursen batxillerat en règim ordinari i que en finalitzar el segon curs tinguin una avaluació negativa en algunes matèries s'hi poden matricular sense necessitat de cursar de nou les matèries superades o optar per repetir el curs complet. Els alumnes en el moment de la matrícula, han de manifestar per escrit l'opció triada, que s'inclourà en l'expedient acadèmic de l'alumne. Els alumnes menors d'edat han de disposar de l'autorització per escrit dels pares o tutors legals que s'afegirà al seu expedient acadèmic.

La mesura adoptada de repetició de curs s'acompanyarà d'un Pla específic personalitzat de repetició que inclourà els mateixos apartats que el Pla aplicat a l'ESO i estarà orientat a la superació de les dificultats detectades al curs anterior.

5.17. SOBRE ELS DOCUMENTS D'AVALUACIÓ

Els documents oficials d'avaluació són:

- L'expedient acadèmic (GESTIB): OBERT QUAN L'ALUMNE S'INCORPORA AL CENTRE. Inclou les dades d'identificació del centre i les dades personals i acadèmiques de l'alumne.
- L'Historial acadèmic (GESTIB): Inclou les dades personals de l'alumne, àrees cursades i els resultats de l'avaluació final en cada un dels anys d'escolarització, les decisions sobre promoció i permanència, la mitjana de l'educació secundària obligatòria, la informació relativa als canvis de centre, les mesures curriculars i organitzatives aplicades i les dades en que s'han produït els diversos esdeveniments. Aquest document signat pel secretari del centre, té valor acreditatiu dels estudis cursats. En finalitzar l'etapa, aquest historial es podrà lliurar als pares o tutors legals si aquests el sol·liciten.
- Les actes d'avaluació final de curs per a cada grup i curs (GESTIB): Les d'avaluació ordinària es tancaran el mes de juny i les d'avaluació extraordinària al mes de setembre. Inclouran la relació nominal dels alumnes, els resultats de l'avaluació de les diferents matèries i les decisions sobre promoció, permanència i titulació.
Les actes d'avaluació final s'emplenaran de la manera següent:
 - Als cursos primer, segon i tercer, en l'acta de les sessions de l'avaluació final ordinària s'hi ha de fer constar la promoció dels alumnes que tinguin un màxim de dues matèries suspeses, sempre que no siguin simultàniament Llengua Catalana i Literatura i Matemàtiques o Llengua Castellana i Literatura i Matemàtiques. La permanència o la

promoció de la resta d'alumnes s'ha de decidir en la convocatòria extraordinària de setembre.

- Al quart curs, en l'acte de les sessions d'avaluació final ordinària s'hi ha de fer constar la proposta de titulació per als alumnes que tinguin totes les matèries aprovades. La decisió sobre la titulació de la resta d'alumnes s'ha de prendre en la convocatòria extraordinària de setembre.

Quan la decisió sobre la promoció o la permanència d'un alumne impliqui la proposta que s'incorpori a un PMAR, PRAQ o a la FPB, aquesta constarà explícitament en les actes d'avaluació final ordinària. Excepcionalment, aquesta decisió també es pot prendre en l'avaluació final extraordinària.

- El Consell orientador per a cada alumne a cada curs, es lliurarà a l'alumne després de l'avaluació final ordinària i extraordinària segons la promoció/titulació.
- L'informe personal per trasllat, l'emetrà el centre en el cas que un alumne es traslladi durant el curs a un altre centre per continuar-hi els estudis. L'elaborarà el tutor a partir de les dades facilitades pels professors de l'alumne i durà el vistiplau del director del centre. L'informe es trametrà en el termini de deu dies hàbils comptadors a partir del moment en què el centre de destinació d'origen rebí del centre de destinació la sol·licitud de trasllat. Aquest informe personal per trasllat contendrà els resultats de les avaluacions que s'hagin fet durant el curs i totes les observacions que es considerin oportunes sobre el progrés general de l'alumne, fent especial esment si escau, de les mesures curriculars i organitzatives aplicades. El tutor i tots els membres de l'equip docent de grup han de signar les actes d'avaluació final, les quals han d'incloure el vistiplau del director del centre.

5.18. SOBRE ELS RESULTATS DE L'AVALUACIÓ

Els resultats que apareixeran en les actes de les avaluacions finals ordinàries i extraordinàries s'expressaran en els termes següents: insuficient (IN), per les qualificacions negatives; suficient (SU), Bé (B), notable (NT) O Excel·lent (EX), per a les qualificacions positives, Aquests termes aniran acompanyats d'una qualificació numèrica, sense decimals, en una escala de l'u al deu, amb les correspondències següents: Insuficient: 1,2,3, o 4. Suficient: 5. Bé: 6. Notable 7 o 8, Excel·lent: 9 o 10.

Les qualificacions de les matèries que han estat objecte d'ACS s'expressaran en els mateixos termes, als quals s'ha d'afegir un asterisc (*). Aquest asterisc significa que aquesta qualificació fa referència als objectius, a les competències clau, als criteris d'avaluació i als estàndards d'aprenentatge avaluables que figuren en l'ACS de l'alumne. Els alumnes que no es presentin a les proves extraordinàries han de constar com a no presentats (NP) a les matèries corresponents.

També s'hi faran constar, si n'hi ha, les convalidacions (C) o l'exempció (X).

La nota mitjana de l'educació secundària obligatòria s'obté calculant la mitjana aritmètica de les qualificacions numèriques a totes les matèries de tots els cursos arrodonida a la centèsima més pròxima o, en cas d'equidistància, a la superior. Per a aquest càlcul, la situació de no presentat (NP) equival a la qualificació numèrica obtinguda per a la mateixa matèria en l'avaluació final ordinària. Les matèries amb convalidacions (C) o exempcions (X) no s'han de tenir en compte per calcular la nota mitjana.

S'atorgarà la menció de matrícula d'honor als alumnes que estiguin proposats per obtenir el títol de graduat en educació secundària obligatòria i hagin obtingut una nota mitjana d'aquesta etapa igual a nou (9) o superior. Aquest fet s'ha de consignar mitjançant una diligència en l'acte de l'avaluació final, a l'expedient acadèmic i a l'històric acadèmic.

Pel que fa als resultats de batxillerat, els resultats de les avaluacions finals ordinàries i extraordinàries s'expressaran mitjançant qualificacions numèriques del zero al deu sense decimals. Es consideraran negatives les qualificacions inferiors a cinc.

Els alumnes que no s'hagin presentat a les proves extraordinàries constaran com a no presentats (NP) a les matèries corresponents. També s'han de fer constar, si escau, l'exempció (x) o convalidació ©.

Quan un alumne tingui matèries superades en anys acadèmics anteriors, en les actes d'avaluació final s'han de fer constar de nou les qualificacions obtingudes anteriorment, seguides de l'anotació QA (qualificat anteriorment).

L'avaluació final ordinària i extraordinària dels alumnes en les matèries de segon que figuren en l'annex 4 del Decret 35/2015 estan condicionades a la superació de la corresponent matèria de primer, si l'han cursada. S'han de considerar els casos següents:

- Si en l'avaluació final ordinària l'alumne no ha superat la matèria o les matèries de primer, en la corresponent acta de segon i en la matèria o les matèries condicionades s'ha de fer constar l'anotació P1 (pendent de primer)i, entre parèntesis, la qualificació obtinguda en la matèria de segon.
- Si en l'avaluació final extraordinària l'alumne supera la matèria de primer i la qualificació de segon en l'avaluació final ordinària ha estat positiva, s'ha de fer constar aquesta qualificació en l'acta extraordinària de segon. En cas contrari, s'hi ha de fer constar únicament l'anotació P1, per tant, les seues matèries tindran la consideració de no superades.

Si un alumne cursa una matèria de modalitat de segon condicionada per una de primer no cursada perquè el departament didàctic corresponent ho ha autoritzat, no està sotmès al que es preveu a l'apartat anterior.

La nota mitjana del batxillerat s'obté, una vegada obtingut el títol de batxiller, calculant la mitjana aritmètica de les qualificacions obtingudes en les 19 matèries que conformen l'etapa del batxillerat segons l'estructura fixada, per a cada modalitat, arrodonida a la centèsima més pròxima o, en cas d'equidistància, a la superior. Les matèries amb convalidacions o exempcions no s'han de tenir en compte per calcular la nota mitjana.

En el cas que un alumne es traslladi des d'una altra comunitat autònoma només s'han de tenir en compte les matèries superades que formin part de l'estructura del batxillerat a la nostra comunitat autònoma. La nota mitjana s'ha de calcular d'acord amb l'apartat anterior.

S'atorgarà la menció de matrícula d'honor als alumnes que estiguin proposats per obtenir el títol de batxiller i hagin obtingut una nota mitjana de batxillerat igual a nou (9) o superior.

Aquest fet s'ha de consignar mitjançant una diligència en l'acta d'avaluació final, en l'expedient acadèmic i en l'historial acadèmic. Cada centre pot concedir una matrícula d'honor per per cada vint alumnes matriculats de segon o fracció.

6. MECANISMES DE COORDINACIÓ ENTRE ELS DEPARTAMENTS DIDÀCTICS

Consideram com un element essencial de la nostra tasca educativa, el treball en equip del professorat, en tasques de planificació, execució i avaluació de l'ensenyament i l'aprenentatge.

Els departaments didàctics del centre elaboraran les seves programacions didàctiques, per a cada un dels cursos i asseguraran la coherència vertical al llarg de l'etapa.

El treball interdisciplinar entre els departaments didàctics afavoreix el treball de les competències bàsiques, interrelacionant els conceptes, procediments i actituds de diferents àrees o matèries. L'equip directiu facilitarà les reunions de departaments de les àrees que treballin accions interdisciplinars.

També els departaments didàctics podran programar en els seus continguts, el desenvolupament d'unitats didàctiques interdisciplinars, treballs de recerca, elaboració de projectes, llibres de lectura, treball de valors, realització d'activitats complementàries i extraescolars, entre d'altres.

Pel que fa a la coordinació vertical es realitzaran reunions de departament, els membres d'un mateix departament didàctic es reuniran setmanalment o, en cas de no haver-hi temes a tractar, com a mínim cada quinze dies. En aquestes reunions els professors programaran les activitats docents, avaluaran el desenvolupament de les programacions, realitzaran actuacions de coordinació, tenint com a referent el currículum i establint les mesures correctores que calgui adoptar per millorar els resultats dels alumnes.

En relació a la coordinació horitzontal es duran a terme reunions d'equips docents, aquests equips docents es reuniran tres vegades durant el curs de forma ordinària i tantes vegades com faci falta de forma extraordinària. De totes aquestes reunions dirigides pel tutor i en les que es tractaran temes específics de grup, s'aixecarà acta en la qual es reflecteixen els temes tractats i les mesures adoptades. En aquestes reunions s'analitzaran els resultats obtinguts, es formularan propostes de millora, tenint en compte les característiques particulars de cada grup.

També es duran a terme reunions de tutors de nivell, els tutors de cada nivell tenen programada una hora setmanal de reunió per tal de fixar les activitats de tutoria i prendre acords i/o adoptar mesures que afectin a tot el nivell.

En la realització de projectes educatius a 1r d'ESO en els que puguin intervenir diferents departaments didàctics, s'establirà una reunió setmanal entre els professors dels departaments implicats per tal d'afavorir la coordinació i el bon desenvolupament d'aquests projectes.

7. CRITERIS PER A L'ELABORACIÓ DE LES MESURES QUE CONTRIBUEIXIN A MILLORAR L'ÈXIT ESCOLAR

Els criteris d'organització pedagògica del nostre centre tendeixen a afavorir la integració dels alumnes procedents de diversos col·lectius i afavorir un enfoc inclusiu. Es destinen els recursos possibles a l'atenció a la diversitat de l'alumnat, mitjançant agrupaments flexibles, desdoblaments i reforços dins i fora de l'aula.

Els diferents departaments incorporen tècniques de treball, materials i activitats d'aprenentatge diversos, que responguin a models flexibles, per poder donar resposta a la diversitat d'interessos, capacitats i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat.

Esdevé molt important la posada en funcionament dels mecanismes d'avaluació formativa, i el seguiment realitzat pels tutors i els equips docents.

Pel que fa a l'organització dels suports els criteris generals són que qualsevol mesura es plantegi amb caràcter flexible i obert, amb l'objectiu, sempre que sigui possible, de retornar al currículum ordinari. Afavorir el suport dins l'aula i els desdoblaments, cal que les propostes de suport siguin el més funcionals i normalitzades possibles, cal que els suports siguin el més normalitzadors possibles, tot i això quan es cregui convenient es faran petits grups d'alumnes amb dificultats semblants.

Per atendre els alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu és necessària una estreta col·laboració entre el professorat de suport i el professorat d'aula. Per això el professorat de suport participarà en les reunions d'equip educatiu i avaluacions dels grups amb alumnes NESE.

Les activitats que realitzin els alumnes que reben ajuda a través del suport seguirà el màxim possible el que fan els seus companys de grup, treballant els mateixos continguts a diferent nivell de complexitat curricular. Cal una estreta col·laboració entre el professorat de suport i el d'aula.

El centre disposarà d'un pla de suport per alumnes repetidors, aquest consistirà en l'assignació d'un tutor o tutora de seguiment, que realitzarà el control de la seva evolució acadèmica i els aportarà les estratègies i eines que els permetin assolir l'èxit escolar. També disposarà d'un programa d'atenció per alumnes amb matèries pendents. Així els diferents departaments didàctics disposaran en les seves programacions, les activitats i recursos necessaris per a la recuperació de matèries pendents i disposaran d'hores per atendre les possibles dubtes dels alumnes.

També comptarem amb altres recursos com el **programa per a la millora de l'aprenentatge i el rendiment acadèmic per alumnes de tercer d'ESO**, amb la finalitat que l'alumnat, mitjançant una organització dels continguts i de les matèries diferent a la que s'estableix amb caràcter general, puguin assolir els objectius i les competències bàsiques de l'etapa i obtenir el títol de Graduat d'ESO. Ben aquest programa es globalitzen els continguts en àmbits d'aprenentatge. El **programa de reforç de l'aprenentatge per alumnes de quart d'ESO**, que pugui facilitar als alumnes que han cursat el PMAR a tercer, poder cursar el quart d'ESO amb una metodologia i organització de continguts i activitats pràctiques que faci més factible l'obtenció del títol de graduat en ESO. El **programa d'acompanyament escolar** que té per finalitat que l'alumnat aconsegueixi l'autonomia suficient per poder regular el seu propi aprenentatge i augmentar les seves expectatives d'èxit, expectatives associades a la permanència en el sistema educatiu. Reduint així l'abandonament escolar, els alumnes destinataris es troben en situació de desavantatge social i presenten dificultats d'aprenentatge a les àrees instrumentals i d'integració al grup i al centre. I finalment el **programa socioeducatiu alter** adreçat a l'alumnat amb un alt índex d'absentisme escolar, que té expedient obert als Serveis Socials municipals, és una proposta d'escolarització compartida per donar resposta a les situacions d'exclusió social i/o educativa. L'alumnat cursa adaptacions curriculars significatives de caràcter transitori que tenen per objecte facilitar que no abandoni l'activitat acadèmica, al temps que realitza pràctiques formatives en una empresa col·laboradora.

8. TRACTAMENT DE LA LECTURA, DE LES TIC I DE L'EDUCACIÓ EN VALORS.

Tots els departaments didàctics treballaran la lectura, com element fonamental del desenvolupament de les competències bàsiques. A totes les àrees es treballaran la lectura de textos, articles, llibres de lectura, es realitzaran activitats de comprensió lectora, també es treballaran activitats d'exposició oral a classe, capacitat per dialogar i expressar-se en públic.

La lectura ha de ser un instrument bàsic per desenvolupar el domini clar tant de l'expressió oral com escrita, en llengua catalana i castellana. Tots els departaments didàctics es plantejaran com objectiu la millora de la comprensió lectora i la capacitat d'expressió oral i escrita de tots els alumnes i potenciar l'hàbit lector a tots els àmbits, realitzant activitats de comprensió lectora de forma individual i/o col·lectiva (llibre de text, textos literaris curts, lectures recomanades, articles de premsa...),

lectura i comprensió de problemes i de les activitats proposades, activitats de bons hàbits lectors: fluïdesa, velocitat, posició..., realització de comentari i anàlisi de text, realització de síntesis, resums, glossaris, esquemes i mapes conceptuals a partir d'una lectura.

Tots els departaments didàctics utilitzaran les TIC com eines de recerca d'informació a Internet de manera reflexiva i crítica. Utilitzaran el programari adient per al tractament i la presentació de la informació. Des de totes les àrees es promourà la utilització de programari informàtic adient per la realització de les tasques, problemes i qüestions. Es fomentarà l'ús del Moodle, el classroom, idoceo... com eines didàctiques, de comunicació amb i entre els alumnes. S'utilitzaran textos i llibres digitals electrònics, es realitzaran activitats interactives d'interès online, visionat de vídeos i pel·lícules per treballar continguts específics. Es potenciarà l'ús de la informació a la pàgina web del centre.

El centre treballarà els valors de la Pau i solidaritat, la protecció de l'entorn, la valoració del patrimoni històric, natural i cultural, el desenvolupament d'una consciència ecològica que fomenti el respecte al medi ambient i contribueixi a la seva defensa, conservació i millora. Afavorir l'educació per a la salut, potenciar la salut física, psíquica i emocional. Impulsar els valors democràtics, rebutjar qualsevol tipus de xenofòbia i racisme, afavorir la solidaritat, la no discriminació, el diàleg i el respecte pels drets humans. Afavorir la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones. Promoure totes les iniciatives i projectes que potenciïn l'aprenentatge de llengües, noves tecnologies, interès per la Ciència, el món cultural, social i artístic.

El tractament d'aquests valors es durà a terme d'una forma transversal des de diferents àmbits: des de totes les àrees o matèries, les tutories, les activitats complementàries i extraescolars i des de la participació en les activitats de totes les comissions del centre.

Es treballaran aquests valors potenciant l'esforç constant, el treball personal, l'esperit de superació, la feina ben feta, la neteja, la puntualitat..., per aconseguir les fites acadèmiques i personals. Afavorint un ambient de respecte dins i fora de l'aula, un marc de convivència i tolerància basat en el respecte als drets de tothom, utilitzant el diàleg i la mediació per cercar el consens com a instrument bàsic per prendre decisions i resoldre els conflictes. Estimulant el respecte a la diversitat, el reciclatge i l'estalvi del material, el treball en equip, el sentit crític i l'ús ètic de les noves tecnologies, valorant l'autonomia en l'aprenentatge, l'ordre, la neteja i la cura de les instal·lacions i equipaments del centre.

9. OFERTA EDUCATIVA. ITINERARIS EDUCATIUS

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA		
NIVELL	ASSIGNATURES	OPTATIVES
PRIMER	Biologia i Geologia, Geografia i Història, Educació Física, Educació Plàstica, Llengua Castellana, Llengua Catalana, Llengua anglesa, Matemàtiques, Música, Religió/Valors ètics, Tutoria	
Hora de lliure configuració		
SEGON	Física i Química, Geografia i Història, Educació Física, Llengua Castellana, Llengua Catalana, Llengua anglesa, Matemàtiques, Tecnologia, Religió/Valors ètics, Tutoria	<i>Triar-ne una:</i> Música II Alemany I Educació plàstica i visual II
Hora de lliure configuració: 1 h Anglès, 1/2 h Català i 1/2 Llengua Castellana		
TERCER	Biologia i Geologia, Geografia i Història, Educació Física, Llengua Castellana, Llengua Catalana, Llengua anglesa, Matemàtiques, Tecnologia II, Religió/Valors ètics, Física i Química, Tutoria	<i>Triar-ne una:</i> Música II Alemany II Educació plàstica i visual II
Hora de lliure configuració: 1 h Física i Química, 1 h Biologia i Geologia		
QUART	Comuns: Geografia i Història, Educació física, Llengua Castellana, Llengua Catalana, Llengua anglesa, Religió/Valors ètics, Tutoria. Ensenyaments ACADÈMICS: Matemàtiques acadèmiques, Troncals d' opció (En cursen 2): Biologia i geologia, Economia, Física i química, Llatí. Ensenyaments APLICATS: Matemàtiques aplicades, Troncals d' opció (En cursen 2): Tecnologia, Ciències aplicades a l' activitat professional, Iniciació a l' activitat emprenedora i empresarial	<i>Triar-ne una:</i> Educació plàstica i visual Música Alemany y TIC
PMAR (programa per a la millora de l'aprenentatge i el rendiment)	Àmbit científic-matemàtic, Àmbit lingüístic i Social, Educació Física, Llengua estrangera, Àmbit pràctic, Religió/Valors ètics, Tutoria	

1er BATXILLERAT D'HUMANITATS I CIÈNCIES SOCIALS	
COMUNES	Llengua Castellana i Literatura I, Primera llengua estrangera I, Filosofia, Matemàtiques aplicades a les Ciències Socials
TRONCALS D'OPCIÓ	<i>Triar-ne dues entre:</i> Economia, Història del món contemporani, Literatura Universal
ESPECÍFIQUES	Educació física. <i>Triar-ne dues entre:</i> Alemany, TIC, Cultura Audiovisual I, Religió catòlica, Anatomia aplicada, Cultura científica, Llenguatge i pràctica musical, Anàlisi musical I, Tecnologia industrial I
LLIURE CONFIGURACIÓ AUTONÒMICA	Llengua catalana i literatura
ALTRES	Tutoria

1er BATXILLERAT DE CIÈNCIES	
COMUNES	Llengua castellana i literatura I, Primera llengua estrangera I, Filosofia, Matemàtiques aplicades a les Ciències Socials
TRONCALS D'OPCIÓ	Biologia i geologia, Física i química, Dibuix tècnic I
ESPECÍFIQUES	Educació física. <i>Triar-ne dues entre:</i> Alemany, TIC, Cultura Audiovisual I, Religió catòlica, Anatomia aplicada, Cultura científica, Dibuix tècnic I, Llenguatge i pràctica musical, Anàlisi musical I, Tecnologia industrial I
LLIURE CONFIGURACIÓ AUTONÒMICA	Llengua catalana i literatura
ALTRES	Tutoria

2ⁿ BATXILLERAT D'HUMANITATS I CIÈNCIES SOCIALS	
COMUNES	Llengua castellana i literatura II, Primera llengua estrangera, Història d' Espanya, Matemàtiques aplicades a les CS II, Història de la filosofia
TRONCALS D'OPCIÓ	<i>Triar-ne dues entre:</i> Economia de l' empresa, Geografia, Història de l' Art
ESPECÍFIQUES	<i>Triar-ne una entre:</i> Fonaments d' administració, Psicologia, Alemany, TIC, Dibuix artístic II, Anàlisi musical II, CTMA, Història de la música i dansa, Imatge i so, Tecnologia Industrial II, Tècniques d' expressió gràfico-plàstica
LLIURE CONFIGURACIÓ AUTONÒMICA	Llengua catalana i literatura
ALTRES	Tutoria

n 2ⁿ BATXILLERAT DE CIÈNCIES	
COMUNES	Llengua castellana i literatura II, Primera llengua estrangera, Història d' Espanya, Matemàtiques II, Història de la filosofia
TRONCALS D'OPCIÓ	<i>Triar-ne dues entre:</i> Biologia, Física. Química, Geologia, Dibuix tècnic II
ESPECÍFIQUES	<i>Triar-ne una entre:</i> Fonaments d' administració, Psicologia, Alemany, TIC, Dibuix artístic II, Anàlisi musical II, CTMA, Història de la música i dansa, Imatge i so, Tecnologia Industrial II, <i>Tècniques d' expressió gràfico-plàstica</i>
LLIURE CONFIGURACIÓ AUTONÒMICA	Llengua catalana i literatura
ALTRES	Tutoria

CFGM: CONDUCCIÓ D' ACTIVITATS FÍSICO-ESPORTIVES EN EL MEDI NATURAL (AFD)

Desplaçament, estada i seguretat en el medi terrestre.

Conducció de grups en bicicleta.

Conducció de grups a cavall i cures equines bàsiques.

Administració, gestió i comercialització en la petita empresa.

Fonaments biològics, salut i primers auxilis.

Activitats físiques per a persones discapacitades.

Dinàmica de grups.

Formació i orientació laboral.

Llengua estrangera (Anglès)

Formació en centres de treball.

CFGS: ANIMACIÓ D' ACTIVITATS FÍSQUES I ESPORTIVES 1. CURS

Fonaments biològics i bases de la preparació física.

Metodologia didàctica de les activitats fisicoesportives

Natació.

Activitats físiques i esportives amb implementes.

Condicionament físic.

Jocs i activitats fisicoesportives per animació.

Animació i dinàmica de grups.

Activitats físiques i esportives dirigides.

Tutoria.

CFGS: ANIMACIÓ D' ACTIVITATS FÍSQUES I ESPORTIVES 2. CURS

Esports en equip futbol.

Esports en equip vòlei.

Esports en equip bàsquet.

Esports en equip dirigits.

Primers auxilis.

Discapacitats.

Administració i Gestió d' empresa.

Formació i orientació laboral.

Tutoria

CFB: AGROJARDINERIA I COMPOSICIONS FLORARLS 1. CURS

Operacions auxiliars de preparació de terreny, plantació i sembra de cultius.

Operacions bàsiques de producció i manteniment de plantes en vivers i centres de jardineria.

Operacions bàsiques en instal·lacions de jardins, parcs i zones verdes.

Ciències aplicades I.

Comunicació i societat I.

Tutoria.

CFB: AGROJARDINERIA I COMPOSICIONS FLORALS 2ⁿ CURS

~~Activitats de reg, adob i tractaments en cultius.~~

Operacions auxiliars en l'elaboració de composicions amb flors i plantes.

Materials de floristeria.

Ciències aplicades II.

Comunicació i societat II.

Formació en centres de treball.

Tutoria

CFGM: TÈCNIC EN CURES AUXILIARS D'INFERMERIA

~~Operacions administratives i documentació sanitària.~~

Tècniques bàsiques d'infermeria.

Higiene del medi hospitalari i neteja de material.

Promoció de salut i suport psicològic al pacient.

Tècniques d'ajuda odontològica/estomatològica.

Relacions en l'equip de treball.

Formació i orientació laboral.

Formació en centres de treball (FCT).

10. PROGRAMACIONS DIDÀCTIQUES I PROGRAMACIONS D'AULA

La programació didàctica, que elaboren els departaments didàctics, és el document que desenvolupa, concreta i adequa la proposta curricular de cada àrea al llarg del curs, a la realitat del centre. Per això els equips docents partiran del currículum oficial i de les directrius acordades a la Concreció curricular del centre, pel que fa a les competències bàsiques ha treballar, els objectius, continguts i criteris d'avaluació, els aspectes metodològics i a l'avaluació del procés d'ensenyament-aprenentatge.

Les programacions didàctiques són públiques, formen part del Projecte educatiu del centre, i estaran a l'abast de la comunitat educativa.

La programació didàctica dona continuïtat i coherència a la tasca educativa, ja que permet anticipar, sistematitzar i concretar les seqüències d'ensenyança-aprenentatge dins l'aula, i també fer el seguiment de les accions desenvolupades i introduir les modificacions que siguin necessàries, per adequar-les a les necessitats dels alumnes i dels diferents grups classe.

És responsabilitat dels diferents departaments didàctics elaborar les programacions didàctiques, i la comissió de coordinació pedagògica vetllarà per la seva coherència dins cada nivell i al llarg de l'etapa.

Les programacions docents que han d'elaborar els diferents departaments didàctics del centre inclouran: l'adequació i la seqüenciació dels objectius generals de les àrees, matèries o àmbits, els indicadors d'assoliment de cada un dels objectius plantejats, la seqüenciació dels continguts al llarg de cada curs, els mètodes pedagògics, així com els materials i recursos didàctics que s'utilitzaran, la distribució espai-temps, les activitats d'ampliació i de reforç, els criteris d'avaluació i de qualificació, els estàndards d'aprenentatge avaluable, els elements transversals tractats, els materials i recursos didàctics que s'utilitzaran, els procediments de suport i recuperació, les activitats complementàries i extraescolars que es pretenen fer des de l'equip docent, la contribució de la matèria a l'adquisició de les competències bàsiques, les adaptacions necessàries per atendre l'alumnat NESE, el seguiment de la programació didàctica i els indicadors d'assoliment, la prevenció de la violència de gènere, la violència terrorista i de qualsevol forma de violència, racisme o xenofòbia, inclòs l'estudi de qualsevol crim contra la humanitat.

La programació d'aula és un instrument **organitzat en unitats seqüència deson** cada professor desenvolupa les programacions docents elaborades pels departaments didàctics sota la coordinació del cap del departament. Inclouran els següents aspectes:

1. Competències clau associades a cada seqüència de programació
 - 1.1. Aportació de la unitat didàctica / projecte i de les activitats programades de a les competències clau
 - 1.2. Competències clau i dimensions: què han de fer / aprendre els alumnes
2. Objectius didàctics
 - 2.1. Objectius de la unitat didàctica o projecte
 - 2.2. Objectius específics de l'activitat programada
3. Continguts d'aprenentatge
 - 3.1. Descripció
 - 3.2. Connexió amb la Programació Docent
4. Activitats d'ensenyament /aprenentatge
 - 4.1. Activitats
 - 4.2. Atenció a la diversitat:
 - Activitats de reforç / suport /ampliació
 - Adaptacions curriculars individuals
5. Activitats d'avaluació
 - 5.1. Tipus d'activitat
 - 5.2. Organització de l'activitat

- 5.3. Criteris d'avaluació associats
- 5.4. Estàndards d'aprenentatge avaluable en relació amb els objectius de la Programació Docent
6. Enfocament metodològic. Estratègies:
 - 6.1. Descripció metodològica (tipus de plantejament de l'activitat, estratègies de motivació, presentació de les tasques, feed-back, activitats de recerca, etc)
 - 6.2. Rol del professor
 - 6.3. Rol dels alumnes
7. Recursos
 - 7.1. Materials de classe
 - 7.2. Materials elaborats pel professor
 - 7.3. Materials aportats pels alumnes
 - 7.4. Ús de les TIC
 - 7.5. Altres
8. Tractament dels temes transversals
 - 8.1. descripció d'activitats específiques associades
9. Temporització i organització de l'espai i del temps
 - 9.1. Cronograma de l'activitat
 - 9.2. Organització de l'aula
 - 9.3. Tipus d'agrupament dels alumnes
10. Connexió amb altres matèries / Treball per projectes
 - 10.1. Gestió de projectes
 - 10.2. Activitats complementàries
 - 10.3. Treballs per tasques
 - 10.4. Treballs de camp
 - 10.5. Activitats multidisciplinàries
 - 10.6. Altres

Les programacions d'aula les elaboraran cada professor, sota la coordinació del cap de departament, les aprovarà el director del centre i avaluarà el seu compliment el Consell Escolar del centre.

